

ЗАКОН МАЄ МЕЖІ. ВІН ЇХ НЕ МАЄ

ЛІ ЧАЙЛАД НЕЗДОЛАННИЙ

ІКТИВ
СІМЕЛІОС
ПРОДЮСІНГ

Лі Чайлд
Нездоланний

Книжный Клуб «Клуб Семейного Досуга»
2015

УДК 821.111
ББК 84(4Вел)

Чайлд Л.

Нездоланний / Л. Чайлд — Книжный Клуб «Клуб Семейного Досуга», 2015

ISBN 978-6-17-120953-4

Джек Ричер випадково потрапляє у містечко з дивною назвою Материн Спочинок. Чому його так назвали? Це єдине, що цікавить колишнього копа. Замість відповіді доля зводить його з Мішель Ченґ. Жінка — детектив, шукає свого зниклого колегу Ківера. Разом вони розслідували одну нескладну справу, яка несподівано повернула на інше... Ричер вирішує допомогти з пошуками. Та дуже швидко з'ясовує: тутешні мешканці занадто підозрілі. Інакше навіщо їм стежити за ним і намагатися вбити? Що ж тут насправді відбувається?..

УДК 821.111
ББК 84(4Вел)

ISBN 978-6-17-120953-4

© Чайлд Л., 2015
© Книжный Клуб «Клуб Семейного
Досуга», 2015

Содержание

Нездоланный	6
1	6
2	10
3	14
4	17
5	21
6	25
7	28
8	30
9	33
10	36
11	39
12	43
13	46
14	49
15	52
16	55
17	59
18	63
19	66
20	70
Конец ознакомительного фрагмента.	73

Лі Чайлд Нездоланний

© Lee Child, 2015

© Corbis Images.com / Michael Interisano, Ben Pipe, Eric Schmidt, обкладинка, 2016

© Hemiro Ltd, видання українською мовою, 2016

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад та художнє оформлення,
2016

Нездоланний

*Присвячується Дарлі Андерсон,
моєму агенту впродовж двадцяти років,
із глибокою вдячністю*

1

Такого здоров'я, як Ківер, нелегко було зрушити з місця. Все одно, що намагатися скинути водяний матрац із гігантського двоспального ліжка. Через те поховали його неподалік будинку. У будь-якому разі це мало сенс. До збору врожаю залишався ще місяць, тому поля поки що не чіпатимуть, залишається лише повітря. А для такого хлоп'яги, як Ківер, вони точно використають повітря. Його, безсумнівно, шукатимуть літаками, гелікоптерами, а може, навіть і безпілотниками.

Вони почали опівночі, бо саме ця пора була найбезпечнішою. Вони стояли посеред десяти тисяч акрів порожнечі, і єдиною рукотворною спорудою в полі їхнього зору була залізнична колія в східному напрямку, проте вечірній поїзд пішов п'ять годин тому, а до ранкового залишалося іще сім годин. Отже, жодних допитливих очей. У їхньому канавокопачі було чотири фари над кабіною водія, так само, як у більшості іграшкових вантажівок, і разом ці чотири яскраві струмені утворювали широкий потік галогенного світла. А отже, видимість не була наразі проблемою. Вони розпочали копати у свинарнику, який уже сам по собі стане неабиякою перешкодою для пошуків. Кожна свиня важила понад двісті фунтів¹, і, звісно, кожна свиня стояла на чотирьох ногах. Тут завжди було брудно. Знадвору не було жодних шансів щось побачити, навіть за допомогою теплової камери. Зображення одразу б стало розпливчастим від дихання тварин і від купи їхніх паруючих випорожнень.

Досить надійно.

Свині – землерийні тварини, тому вони копали глибоко. Це теж не було проблемою. У їхнього канавокопача була довга штанга, і тому копав він ритмічно, плавними, проте чіткими рухами, викопуючи по сім футів землі за один раз; його гідравлічні поршні миготіли під струменями світла, а двигун то пихкотів, то гуркотів, то затихав; кузов підіймався та опускався щоразу, коли нова порція землі відкидалася набік. Коли яма стала достатньо глибокою, вони відігнали машину назад та розвернули її іншим боком, щоб за допомогою переднього ковша скинути в неї Ківера, роздираючи його шкіру, перекочуючи та купаючи тіло в болоті, аж поки воно не перекотилося через край ями та не вдарилося об її дно із глухим гуком у світлі фар канавокопача.

Але дещо пішло не так, і сталося це саме тієї миті.

Вечірній потяг прибув на п'ять годин пізніше за графік. Уже наступного ранку по радіо повідомили, що через один несправний локомотив за сотню миль² на південь від цієї станції утворився затор. Проте тієї миті вони цього не знали. Усе, що почули тоді, – це протяжний сигнал свистка десь удалині, а тому їм залишалося лише стояти та споглядати, як стукотять дедалі ближче та ближче довжелезні освітлені вагони, один за одним, наче якесь сновидіння, якому немає кінця. Але врешті-решт потяг зник з очей, залишивши по собі лише скрегіт колій, а коли й вогник останнього вагона поглинула опівнічна темрява, вони повернулися до роботи.

---

¹ В англійських країнах 1 фунт – одиниця виміру маси, яка дорівнює 0,45359237 кілограма. (Тут і далі прим. пер.)

² Миля – британська та американська міра довжини. 1 миля дорівнює 1760 ярдів, або 5280 футів, або 1609,344 метра.

Через двадцять миль у північному напрямку потяг почав стишувати хід, він зашипів, поволі зупиняючись, двері вагона розчинилися, і на платформу зійшов Джек Ричер, одразу опинившись перед елеватором для зерна заввишки з багатопверховий будинок. По лівий бік від нього знаходилися ще чотири елеватори, кожен з них більший за попередній, а праворуч стояв неймовірно великий металевий сарай, приблизно такий самий, як ангар для літаків. На стовпах на однаковій відстані один від одного височіли протитуманні ліхтарі, які пронизували темряву променями світла. Згусток туману в нічному повітрі стояв перед очима, наче важлива дата в календарі. Літо добігало кінця та поступалося місцем осені.

Ричер стояв на місці, а позаду нього потяг уже набирив швидкості, рухаючись зі скреготом, пихтінням, повертаючись до свого звичного заколисуючого ритму: тук-тук, тук-тук... А тоді потяг став рухатися ще швидше, розвіваючи потоком повітря одяг Ричера. Він був єдиним, хто вийшов із потяга на цій станції. Не дивно. Це місце аж ніяк не можна було назвати популярним серед туристів. Було в ньому багато провінційного. Єдині зручності для відвідувачів помістилися між елеваторами та велетенським сараєм, і склалися вони лише з маленького будиночка, у якому знаходилися і місця для очікування, і квиткові каси. Цей будиночок було споруджено в традиційному залізничному стилі, і нагадував він швидше якусь дитячу іграшку, незграбно поміщену між двома блискучими бочками із нафтою.

Але на вивісці на всю довжину було написано те, заради чого Ричер і прибув сюди: «*Материн Спочинок*». Він уже бачив цю назву на карті, і ще тоді йому здалося, що це просто чудова назва для залізничної станції. Ричер припустив, що колись давно на цьому ж місці пролягав шлях каравану фургонів і щось мусило тут відбутися. Можливо, у молодій вагітній жінки саме тут розпочалися пологи. Уся ця штовханина подорожі просто не могла піти їй на користь. Можливо, фургони зупинилися тут на тиждень. Чи навіть на місяць. Може, хтось згадав про це місце багато років по тому. Мабуть, її нащадок. Сімейна легенда. Може, тут десь навіть є невеличкий, однокімнатний музей на спогад про цю подію?

А можливо, тут сталося дещо значно гірше. Наприклад, тут могли поховати якусь жінку. Занадто стареньку, щоб вона могла дістатися до місця призначення. У такому випадку тут слід шукати могильний пам'ятник на згадку про неї.

У будь-якому разі Ричер не сумнівався, що зможе дізнатися правду. Йому було нікуди йти, зате він мав цілу вічність часу, тому міг собі дозволити трохи поблукати околицями. Саме тому він і зійшов з потяга тут. Першим враженням стало розчарування. Від цієї місцини він очікував значно більшого. Його уява вже намалювала декілька напівзруйнованих будинків та покинутий загін на одного коня. А ще невеликий музей, що помістився б в одній кімнаті. Можливо, він навіть не працював би цілий день. І утримувався лише опікою волонтерів. Можливо, ним керував би самотній чолов'яга з котрогось із тутешніх будинків. А ще він уявляв собі надгробок, можливо, мармуровий, за масивною кованою огорожею.

Та головне – він геть не сподівався побачити тут розвинену сільськогосподарську інфраструктуру. А варто було сподіватися, мабуть. Зерно, звісно, – ось звідки тут і залізниця. Його ж потрібно якось транспортувати. Мільярди бушелів³ та мільйони тонн щороку. Він зробив крок убік та подивився в простір між будівлями. Навкруги було темно, проте він усе одно зміг розрізнити обриси напівкруглих халуп. Найімовірніше, саме тут мешкають працівники станції. Він побачив світло, і понад усе йому захотілося, щоб там був мотель, або хоча б їдальня, або і те і інше.

Він пішов до виходу, ухиляючись за звичкою від променів світла, проте невдовзі зрозумів, що останній ліхтар неможливо обійти, бо той знаходився просто над вхідними воро-

³ Бушель – міра об'єму сипких тіл, яка дорівнює 8 галонам, або 36,6 літра.

тами. Тому Ричер вирішив повністю змінити намічений курс і пройшов крізь передостанній промінь світла.

Саме цієї миті з темряви вийшла жінка. Лише за два кроки подолавши відстань між ними, вона енергійною ходою наблизилась до нього з виразом неймовірної радості, що побачила його. У кожному її жесті відчувалось полегшення. А тоді воно зникло. Вона враз засмутилася. Жінка завмерла на місці і сказала лише єдине слово:

– Ох...

Вона була азіаткою. Проте її не можна було назвати маленькою. Сто сімдесят п'ять сантиметрів заввишки, а може, і всі сто сімдесят сім. І статура в неї була відповідна. Не кістлява. Не схожа на худеньке дівчисько. Їй було десь під сорок, припустив Ричер. Довге волосся, одягнена в джинси та футболку під коротким бавовняним пальто. На ногах у неї були черевики на шнурівці.

Він сказав:

– Доброго вечора, мадам.

Вона подивилась кудись повз нього. Він сказав:

– Я тут єдиний пасажир.

Тоді вона подивилась йому у вічі. Він продовжив:

– Ніхто більше не вийшов із потяга на цій станції. Думаю, ваш друг уже не приїде.

Вона запитала:

– Мій друг?

Жодного акценту. Звичайна американська вимова. Таку можна було почути на кожному кроці.

Він запитав:

– Чому б іще ви сюди прийшли, окрім як зустріти потяг? Не бачу іншого пояснення. Думаю, зазвичай тут нікого не зустрінеш опівночі.

Вона промовчала. Він сказав:

– Тільки не кажіть мені, що ви чекаєте тут від сьомої вечора.

– Я не знала, що потяг запізнюється, – відповіла вона, – тут немає мобільного зв'язку. І на станції не було нікого, хто міг би мене попередити. А ще «Поні Експрес»⁴, здається, сьогодні не працює.

– Його не було в моєму вагоні. І у двох сусідніх також.

– Кого не було?

– Вашого друга.

– Ви навіть не знаєте, як він виглядає.

– Ну, він точно високий, – відповів Ричер. – Ось чому ви аж підстрибнули, коли мене побачили. Ви нас сплутали, принаймні на якусь мить. А в моєму вагоні не було більше високих чоловіків, і у двох інших також.

– Коли наступний потяг?

– О сьомій ранку.

Вона запитала:

– Хто Ви такий і навіщо сюди приїхали?

– Я лише проїжджаю повз.

– Це потяг проїхав повз. Але не ви. Ви зійшли з нього.

– Ви знаєте все про цю місцину?

– Я не знаю про неї нічого.

– Вам не траплявся музей чи могильний камінь поблизу?

---

⁴ «Поні Експрес» («Pony Express») – поштова служба у США у XIX столітті, яка використовувала перекладних коней та індійських поні. Маршрут зони її обслуговування пролягав між штатами Міссурі та Каліфорнія.

– Чому ви тут?

– Залежить від того, хто питає.

Вона на хвилину замислилась, а тоді відповіла:

– Ніхто.

Ричер запитав:

– Деє тут є мотель?

– Я живу в motelі.

– Як там?

– Motel як motel.

– Мені підходить, – відповів Ричер. – Там є вільні місця?

– Я б дуже здивувалась, якби їх там не було.

– Гаразд, проведіть мене туди. Вам не слід залишатися тут на ніч. Я прокинуся на світанку і постукаю у ваш номер перед виходом. Сподіваюся, ваш друг приїде зранку.

Жінка нічого не відповіла. Вона лише мовчки ще раз обвела поглядом порожні колії, а тоді розвернулася і попрямувала до виходу.

2

Мотель виявився більшим, ніж Ричер очікував. Це був двоповерховий дім, зведений у вигляді підкови, у якій вмістилося тридцять номерів та величезна ділянка для паркування. Проте далеко не всі місця на стоянці були зайняті. Мотель був майже наполовину порожнім. Це була проста з вигляду будівля, споруджена з поштукатурених блоків та пофарбована в тілесний колір, а всередині були металеві сходи та поручні, пофарбовані в коричневий колір. Нічого особливого. Але все виглядало охайним та доглянутим. І всюди світилися лампочки. Зовсім не найгірше з того, що коли-небудь траплялося Ричерові.

Адміністрація знаходилася на першому поверсі, ліворуч. За столом сидів портє. Він був опецькуватим літнім чоловіком із великим животом та якимось скляним на вигляд оком. Він дав жінці ключ від двісті чотирнадцятого номера, і вона мовчки вийшла. Ричер запитав у портє про вартість ночівлі, на що той відповів:

– Шістдесят баксів.

Ричер перепитав:

– За тиждень?

– За ніч.

– Я ж не сьогодні на світ народився.

– І що б це мало означати?

– Я побував у багатьох мотелях.

– То й що?

– Не бачу тут нічого, за що можна віддати шістдесят баксів. Хіба що двадцять.

– Яких двадцять? Ті кімнати недешево коштують.

– Які це «ті» кімнати?

– Ті, що нагорі.

– Мені й унизу буде непогано.

– Хіба ви не хочете бути біля неї?

– Біля кого?

– Вашої подруги.

– Ні, – відповів Ричер. – Я не хочу бути біля неї.

– Внизу кімнати по сорок доларів.

– Двадцять. У вас половина номерів порожнем стоять. Ваш бізнес майже на межі. Краще заробити двадцять доларів, аніж нічого.

– Тридцять.

– Двадцять.

– Двадцять п'ять.

– Згода, – сказав Ричер.

Він дістав із кишені згорток із грошима й витяг звідти десятку, дві п'ятірки і п'ять купюр по одному доларові. Він поклав гроші на прилавок, і одноокий портє обміняв купюри на ключ із дерев'яним брелоком, на якому було викарбувано цифри «сто шість». Коли він витягнув ключ із шухляди, Ричер помітив переможну усмішку на обличчі одноокого.

– У дальньому куті, – сказав портє. – Під сходами.

А сходи були металевими, і тому вони б достоту турбували грюкотом щоразу, коли хтось ними йшов угору або вниз. Точно не найкращий номер у motelі. Жалюгідна помста. Але Ричерові було байдуже. Він міг би закластися, що сьогодні останнім ляже спати в цьому motelі. Він геть не очікував на інших запізнілих гостей. Ричер сподівався, що ця ніч мине спокійно і ніхто його більше не потурбує.

Він подякував портє і вийшов, тримаючи ключ у руці.

Одноокий порт'є почекав тридцять секунд, а тоді взявся за телефон на столі, набрав чийсь номер і сказав у слухавку:

– Вона зустріла чоловіка із потяга. Було вже пізно. Вона прочекала на нього п'ять годин. Вона привела його сюди, і він винайняв номер.

Крізь потріскування почулося запитання, і одноокий порт'є відповів:

– Ще один здоровань. Клятий сучий син. Він мені увесь мозок виїв, торгуючись за номер. Я поселив його у сто шостому, у дальньому куті.

Ще одне запитання крізь тріск, і ще одна відповідь:

– Не звідси. Я на своєму місці.

У слухавці знову почулось тріскотіння, але цього разу тембр був зовсім іншим, та й сам тон розмови змінився. Він став радше наказовим, аніж запитальним. Одноокий сказав:

– Гаразд.

Тоді він поклав слухавку, здійнявся на ноги, вийшов з-за столу, виніс розкладний стілець зі сто другого номера, який зараз пустував, а тоді переніс стілець на тротуар, звідки йому було однаково добре видно і свої двері, і двері до сто шостого номера. *«Ти бачиш звідти його номер? – прозвучало запитання, і ще: – Підсунь свій зад так, щоб ти міг спостерігати за ним усю ніч!»* – линула слідом за ним указівка.

Одноокий тип завжди виконував указівки, іноді неохоче, як-от зараз, але він усе одно прилаштував свій стілець під правильним кутом і вмовстився на незручному пластику. На вулиці, просто під нічним небом. Не найулюбленіше заняття для нього, достоту.

Зі свого номера Ричер почув скрипіння розкладного стільця на асфальтному тротуарі, але не надав цьому значення. Звичайний нічний звук, нічого підозрілого, в усякому разі, – це ж не постріл рушниці, не свист леза, яке саме повертають у піхви, а отже, жодних причин для хвилювання такої врівноваженої людини, як він. Єдине, що могло трапитися з ним невірноваженого, – це тупання ніг у зашнурованих черевиках по узбіччю чи стук у двері, тому що жінка зі станції просто мусила мати багато запитань та надії отримати на них відповіді. *«Хто ви такий і навіщо сюди приїхали?»*

Але Ричер чув скрипіння, а не тупання ніг чи стук у двері, і тому не звернув на цей звук уваги. Він склав свої штани та обережно поклав їх під матрац, потім змив у душі весь бруд, що прилип до нього за день, і заліз під ковдру. Він накрутив будильник на шосту ранку, потягнувся, позіхнув і нарешті заснув.

Світанок грав золотими барвами, без жодного натяку на рожеві чи пурпурові відтінки. Небо було вицвілого блакитного кольору, наче стара сорочка, яку випрали тисячу разів. Ричер знову прийняв душ, одягнувся і вийшов назустріч новому дню. Він одразу помітив порожній розкладний стілець, якого хтось залишив просто посеред дороги, але чомусь це не викликало в нього жодних роздумів. Він почав підійматися металевими сходами так тихо, наскільки це було можливо, перетворюючи звичний для них дзенькіт на глухий ритмічний стукіт, із великою обережністю стаючи на кожную наступну сходинку. Він знайшов двісті чотирнадцятий номер і постукав у його двері впевненим, але обережним рухом, саме так, як, на його думку, мав би зробити коридорний у пристойному готелі. *«Мадам, ваш будильник, як ви і просили»*. У неї було сорок хвилин у запасі. Десять на те, щоб зібрати речі, десять на те, щоб прийняти душ, і ще десять хвилин, щоб дістатися залізничної станції. А отже, вона прийде задовго до прибуття ранкового потяга.

Ричер обережно спустився сходами вниз і вийшов на вулицю, яка своїми розмірами нагадувала радше цілу площу. Він подумав, що там легко могли б розвертатися та шикуватися перед мостовими вагами повільні та громіздкі вантажівки, що везуть продукти з фермерських угідь, а ще там могло б уміститися декілька пунктів прийому та елеваторів для

мішків із зерном. На асфальті навіть видно було сліди від шин цих вантажних авто. Масштаби просто вражали. Мабуть, тут знаходився центр, який обслуговував навколишню місцевість, а в цій частині Америки це могло означати населені пункти в радіусі до двохсот миль. Це пояснювало наявність тут великого мотелю. Скоріш за все, у ньому зупинялися фермери, що приїздили з усіх усюд і мусили десь перебути ніч перед поїздкою на потягу до якогось віддаленого містечка або після неї. Може, вони прибували сюди всі одночасно, певної пори року, коли був найбільший попит на товар і його слід було продати до великого міста, наприклад до Чикаго. Ось чому в мотелі було тридцять номерів.

Ця широка вулиця, чи торговельна площа, чи що б це не було, простягалась із півдня на північ. Її східним кордоном були залізничні колії та блискучі будівлі, а західною межею було те, що нагадувало центральну вулицю в містечку. Там розташувалися і мотель, і їдальня, і навіть універсам. За цими будівлями було місто, яке розляглося широким півколом у західному напрямку. Невеличке містечко. Розкидані тут і там простенькі сільські будиночки. Усього тисяча мешканців, а може, навіть менше.

Ричер прямував широкою вулицею у північному напрямку, шукаючи шлях, який мав би залишитись від каравану фургонів. Він припустив, що це має бути десь поруч, у напрямку зі сходу на захід, бо ж у цьому і був увесь сенс караванів. *«Рушай на захід, юначе»*. Чудові були часи. Раптом він побачив переїзд за п'ятдесят ярдів попереду, саме за останнім елеватором. Перпендикулярно до дороги, просто зі сходу на захід. Справа його освітлювало яскраве сонце, проте зліва він ховався у довгій тіні.

Біля переїзду не було жодних шлагбаумів, лише червоні ліхтарі. Ричер ступив на колію і подивився в південному напрямку, звідки він і прийшов. Щонайменше на милю звідси не було жодних інших залізничних переїздів. Принаймні на таку відстань він міг бачити в цьому тьмяному світлі. Проте й у північному напрямку не було жодних переїздів на відстані однієї милі звідси. А це означало, що якщо Материн Спочинок справді лежав на шляху між сходом та заходом, то Ричер цієї миті стояв саме в цьому місці.

Переїзд був досить широким, із невеликими горбочками, можливо, через те, що його насипали із ґрунту мілководних канав, які викопали по обидва боки від колій. Поверхня його була вкрита сірим асфальтом, який вицвів від давності та потріскався в деяких місцях від зміни погоди, а з краю виглядав неохайно, як замерзла лава. Колія йшла чітко прямо, наскільки могло бачити око.

Дуже навіть можливо. Каравани рухалися якомога прямо. А хіба в них не було такої можливості? Ніхто б не наважився робити зайві милі колії задля розваги. Головний машиніст керувався би дороговказом десь удалині, а інші просто йшли б слідом за ним, а вже через рік новий потік фургонів рушив тією самою колією, а ще через рік хтось би наніс цей шлях на мапу. А ще через сто років сюди приїхали б люди із державного дорожнього відділу із вантажівками, щерть наповненими асфальтом.

На схід звідси нічого не було видно. Жодного невеличкого музею, жодного мармурового могильного каменя. Лише дорога поміж безкінечними полями з уже майже достиглим зерном. Але в іншому напрямку, на захід від колій, дорога проходила через місто, через його так званий центр, який знаходився між шістьма кількоповерховими будиночками. У кутку за ними виднілася величезна ділянка землі, яка простягалася на сто ярдів. Наче футбольне поле. Тут розташовувалося представництво з продажу сільськогосподарського інвентарю. Величезні машини та чудернацькі трактори, усі новенькі та сяючі. Зліва, у маленькому будиночку, який раніше, мабуть, був чийось скромним помешканням, знаходилася фірма, що продавала товари для ветеринарів.

Ричер повернув і попрямував старенькою стежиною на захід через містечко, підставляючи спину під слабкі, але теплі сонячні промені.

У приймальні мотелю одноокий порт'є набрав телефонний номер і, коли на тому кінці дроту зняли слухавку, сказав:

– Вона знову пішла до залізниці. Тепер вона зустрічатиме і ранковий потяг. Скільки ще людей вони пришлють?

У слухавці почувся довгий тріск, це точно було не запитання, але і не вказівка. Тон був м'якшим. Можливо, його підбадьорювали. Чи запевняли в чомусь. Одноокий сказав:

– Гаразд, згода.

І поклав слухавку.

Ричер пройшов шістьма кварталами вперед і шістьма назад і побачив безліч цікавого. Він побачив будинки, у яких досі мешкали звичайні люди, і будинки, які вже переобладнали на офіси для людей, що торгували добривом та насінням; а ще він помітив приміщення, де працював ветеринар, що лікував велику рогату худобу. Він побачив однокімнатне приміщення, де містилась адвокатська контора. Він побачив автозаправку, що розташувалася через один квартал у північному напрямку; і залу, де грали в більярд; і магазин, де торгували лише пивом та льодом; і ще один магазин, де єдиним товаром були гумові чоботи та фартухи. А ще він побачив пральню, і шиномонтаж, і місце, де продавалися липучі підшви до черевиків.

Ніякого ні музею, ні пам'ятника він не помітив. Що, в принципі, було зрозумілим. Вони не обов'язково мусили розташовувати таку пам'ятку одразу біля входу в місто. Можливо, вона знаходиться через один-два квартали звідси, з поваги до того, кому її присвячено, а ще для того, щоб уникнути вандалізму.

Він звернув зі стежини на бічну вуличку. Очевидно, місто планували поділити на квадрати, проте воно розрослося півколом. Деякі ділянки виглядали привабливішими за інші. Наче в тих гігантських елеваторів було власне гравітаційне поле. Найвіддаленіші ділянки землі не були настільки ж розвиненими, як центральні. Ближче до верхівки цього півкола будівлі стояли тісніше одна до одної. У будинку, що стояв осторонь стежини, розташувалися однокімнатні помешкання, які раніше були, швидше за все, простими сараями чи гаражами і більше нагадували торгові палатки на стихійному ринку для людей, що пожертвували акром землі заради фруктів та овочів. Ще там був магазин, де можна було переказати кошти через «Вестерн Юніон» чи «МаніГрам», скористатися копіювальним пристроєм, факсом або ж відіслати щось через FedEx, UPS чи DHL. Поруч розташувався офіс аудиторської компанії, проте зараз він виглядав покинутим.

Жодного музею чи пам'ятника. Він обходив ці квартали вздовж і впоперек, проходячи повз низькі халупи, повз майстерню з ремонту дизельних двигунів, повз пустирі, густо порослі бур'янами. Вийшов на іншому кінці широкої вулиці. Він обійшов уже півміста. Усе одно жодного музею чи пам'ятника.

Він побачив, як прибув ранковий потяг. Схоже було, що той просто гаряче та нетерпляче прагне зупинитися. Звідси неможливо було побачити, чи хтось зійшов із нього. Густо розташовані будинки закривали весь краєвид.

Він зголоднів. Попрямував до площі, майже повертаючись на свою відправну точку, залишаючи позаду універсам та йдучи прямісінько до їдальні.

Цієї миті дванадцятирічний онук власника мотелю прошмигнув до універсаму, прямісінько до телефону-автомата, який висів на стіні всередині. Він укинув до телефону монети, набрав номер, і коли на тому кінці зняли слухавку, хлопець сказав:

– Він обшукує місто. Я за ним весь час слідкував. Він оглядає місцевість. Квартал за кварталом.

3

У їдальні було чисто, приємно та затишно, але, незважаючи на все це, вона все одно була лише закладом, де головною метою було якнайшвидше обміняти калорії на гроші. Ричер обрав високий столик у дальньому правому кутку і сів боком, щоб мати змогу бачити зал повністю. Приблизно половина столиків була зайнята, здебільшого людьми, які намагалися підзарядитися енергією перед початком важкого робочого дня. Підійшла офіціантка із заклопотаним виглядом, проте з професійною стриманістю, і Ричер замовив сніданок, який заклад пропонував сьогодні, а це були млинці, яйця та бекон, але перш за все каву – найважливіше.

Офіціантка повідомила, що заклад пропонує безкоштовну каву в необмеженій кількості. Ричеру це одразу сподобалось.

Він саме допивав своє друге горнятко кави, коли увійшла жінка, яку він учора зустрів на станції. Вона знову була сама. На якусь мить вона завмерла на місці, наче вагаючись, а тоді роззирнулась навколо, помітила його та попрямувала до його столика. Вона сіла на порожній стілець навпроти. Зблизька та за денного освітлення вона мала значно кращий вигляд, аніж учора. Жваві темні очі та цілеспрямований і виважений погляд. Проте вираз її обличчя виказував хвилювання.

Вона сказала:

– Спасибі, що постукали у двері.

Ричер відповів:

– Без проблем.

Вона продовжила:

– Мого друга не було й на ранковому потягу.

Він запитав:

– Навіщо ви мені це кажете?

– Вам щось відомо.

– Мені?

– Чому б іще ви сходили на цій станції?

– А що, як я тут живу?

– Але ж не живете.

– Можливо, я фермер.

– Ніякий ви не фермер.

– Я міг би ним бути.

– Не думаю.

– Чому це?

– У вас не було із собою сумки, коли ви зійшли з потяга. А це прямо протилежне тому, якби ви справді були прив'язані до однієї ділянки землі впродовж багатьох поколінь.

Ричер на якусь мить замовк, а тоді запитав:

– Хто ви взагалі така?

– Байдуже, хто я така. Важливо лише те, хто ви такий.

– Я лише випадковий пасажир.

– Мені потрібно знати більше.

– А мені потрібно знати, хто мене розпитує.

Жінка нічого не відповіла. Підійшла офіціантка з його замовленням у руках. Млинці, яйця та бекон. На столі стояла пляшка із сиропом. Офіціантка налила йому ще одну чашку кави. Ричер узяв до рук ножа та виделку.

Жінка зі станції поклала на стіл візитку. Вона підсунула її ближче до нього через липкий дерев'яний стіл. На візитній картці стояла державна печатка. Золотисто-блакитного кольору. «Федеральне бюро розслідувань. Спеціальний агент Мішель Ченг».

Ричер запитав:

– Це ви?

– Так, – відповіла вона.

– Приємно познайомитися.

– Навзаєм, – відповіла вона. – Сподіваюся.

– Чому це мною цікавиться агент ФБР?

– У відставці, – відповіла вона.

– Хто?

– Я. Я більше не агент ФБР. Ця візитка стара. Я взяла із собою декілька штук, коли йшла у відставку.

– Хіба це дозволено?

– Мабуть, ні.

– Але ви все одно мені її продемонстрували.

– Тільки для того, щоб привернути до себе вашу увагу. А ще для того, щоб ви мені довіряли. Тепер я працюю приватним детективом. Але не тим, який робить таємні фото в готелях. Я хочу, щоб ви це зрозуміли.

– Навіщо?

– Мені потрібно дізнатись, для чого ви сюди приїхали.

– Ви марнуєте свій час. Не знаю, які у вас проблеми, але я точно не маю до них жодного стосунку.

– Я хочу знати, чи ви також приїхали сюди по роботі. Ми можемо працювати в одному напрямку. А можемо й обоє марнувати тут час.

– Я тут не по роботі. І я не дотримуюсь ніякого напрямку. Я лише випадковий перехожий.

– Ви впевнені?

– Стовідсотково.

– Чому я маю вам вірити?

– Мені байдуже, вірите ви мені чи ні.

– Подивіться на це з моєї точки зору.

Раптом Ричер запитав:

– Ким ви були до того, як стали агентом ФБР?

Ченг відповіла:

– Я працювала офіцером поліції в Коннектикуті. Патрульним поліціантом.

– Чудово. А я був військовим поліціантом. Власне, ми колеги. У певному сенсі. Повірте мені на слово. Я тут просто випадково.

– У яких військах ви служили?

Ричер відповів:

– У збройних силах.

– Що ви там робили?

– Усе, що мені наказували. Тобто всього потроху. Зазвичай я займався кримінальними розслідуваннями. Шахрайство, крадіжки, убивства, державні злочини. Усе, що вчиняють люди, якщо їм це дозволити.

– Як вас звуть?

– Джек Ричер. Майор у відставці, колишній працівник 110-го відділку військової поліції. Я також утратив свою роботу.

Ченг повільно кивнула і, здається, трохи заспокоїлася. Але пильності не втратила. Вона знову запитала, проте цього разу вже спокійніше:

– Ви впевнені, що ви тут не на завданні?

Ричер відповів:

– Абсолютно.

– Чим ви займаєтесь тепер?

– Нічим.

– Що ви хочете цим сказати?

– Те, що й сказав. Я подорожую. Переїжджаю з одного місця на інше. Відвідую різні місцини. Їжджу, куди забажаю.

– Увесь час?

– Мене це влаштовує.

– Де ви живете?

– Ніде. І всюди. Сьогодні я живу тут.

– У вас немає дому?

– Він мені не потрібен. Мене б усе одно там ніколи не було.

– Ви раніше бували в Материному Спочинку?

– Ніколи.

– Тоді навіщо ви сюди приїхали, якщо у вас немає тут роботи?

– Я лише проїжджав повз. Це була радше моя примха, з цікавості – через назву цього місця.

Ченг на мить замовкла, а тоді раптово всміхнулася, з трохи прихованим сумом.

– Розумію, – сказала вона. – Я навіть уявляю собі цей фільм. У фінальній сцені показали б великим планом перекошений дерев'яний хрест із двох дощок, збитих до купи цвяхами, а на ньому був би напис, зроблений гарячим оцупком із вогнища. На задньому плані рушає з місця караван фургонів та поволі зникає вдалині. А потім ідуть титри.

– Ви думаєте, що тут померла літня жінка?

– Саме на це наштовхнула мене назва містечка.

– Цікаво, – сказав Ричер.

– А ви про що подумали?

– Я не був певен. Я подумав, що тут могли б початися пологи в молодій жінки. Можливо, вона залишилася тут на місяць, щоб зміцніти, а тоді рушила далі. Може, її син став сенатором або що.

– Цікаво, – сказала Ченг.

Ричер проколов виделкою жовток та скуштував свій сніданок, що стікав на тарілку.

За тридцять футів від них продавець з-за прилавку набрав номер на телефоні, що висів на стіні, і сказав у слухавку:

– Вона повернулася зі станції сама, а тоді попрямувала просто до хлопця, що приїхав минулої ночі, і тепер вони мило бесіднують, розробляючи якийсь план. Запам'ятай мої слова: вони точно щось замислили.

4

Їдальня потроху спорожня. Схоже було, що метушня зі сніданком відбувалася лише на світанку. Фермерство вимагало не меншої дисципліни, ніж армія. Підійшла офіціантка, і Ченг замовила чашку кави та данську булочку⁵, а Ричер тим часом доїдав свій сніданок. Він запитав:

– То як проводить свій вільний час приватний детектив, який не займається фотографуванням у готелях?

Ченг відповіла:

– Ми пропонуємо різні спеціалізовані послуги. Корпоративні розслідування, ну і он-лайн спостереження, а ще особисту охорону. Близький особистий нагляд. Багаті стають іще багатшими, а бідні стають іще біднішими, а це хороша новина для охоронного бізнесу. А ще ми займаємося охороною приміщень. Плюс консультації, збір особистої інформації, оцінка потенційної загрози, а також розслідування загального характеру.

– Що вас сюди привело?

– У нас відбувається операція в цій місцевості.

– З якою метою?

– Я не маю права цього розголошувати.

– І масштабна ця ваша операція?

– На цій ділянці в нас працювала одна людина. Принаймні ми так думали. Мене відправили їй на підмогу.

– Коли?

– Я приїхала вчора. Зараз я маю бути в Сієтлі. Я сіла на літак і полетіла якомога далі, а тоді взяла авто напрокат. Це була не поїздка, а щось за межею сприйняття. Ці дороги просто безкінечні.

– І вашого співробітника тут не було.

– Ні, – відповіла Ченг. – Не було.

– Ви думаєте, що він на якийсь час відлучився і скоро повернеться сюди на потягу?

– Сподіваюся, саме так і буде.

– Що б іще це могло бути? Це ж вам не Дикий Захід абощо.

– Знаю. Мабуть, із ним і справді все гаразд. Його відіслали з Оклахома-Ситі. Можливо, йому знадобилося відлучитися в інших справах. Він би точно скористався потягом, бо ці дороги нестерпні. Ось чому і повернувся б він також потягом. Він мусить. Мені він казав, що в нього тут немає авто.

– Ви намагалися вийти з ним на зв'язок?

Вона кивнула.

– Я знайшла стаціонарний телефон в універсамі. Але його домашній номер не відповідає, а стільниковий вимкнений.

– Або просто поза мережею. У такому разі він точно не в Оклахома-Ситі.

– Він міг би заїхати кудись далеко? Куди-інде? Без авто?

– Це ви мені скажіть, – відповів Ричер. – Це ваша справа, а не моя.

Ченг нічого не відповіла. Офіціантка підійшла ще раз, і Ричер вирішив перетворити свій сніданок на ланч, замовивши ще шматочок персикового пирога. І ще кави. Офіціантка виглядала переможеною. Стратегія її шефа подавати безкоштовну каву виявилася збитковою.

---

⁵ Данська булочка – солодка випічка із сиром, сухофруктами, горіхами, джемом і т. д. Популярний сніданок на східному узбережжі США. Такі булочки часто називають «равликами» через їхню форму.

Ченг сказала:

– Він обов'язково повідомив би мене про свої наміри.

Ричер відповів:

– Хто? Хлопець, якого тут уже немає?

– Саме так.

– «Повідомити» означає «увести в курс справи»?

– Навіть більше.

– То скільки ж інформації вам відомо про нього?

– Його звуть Ківер. Він із нашого офісу в Оклахома-Ситі. Але ми всі працюємо в одній мережі. Здається, я знаю, чим він може бути зайнятий. У нього було декілька досить серйозних справ. Але жодна з них не стосувалася цієї місцевості. Принаймні так свідчать дані з його комп'ютера.

– Чому саме вас відіслали йому на підмогу?

– Я була вільною на той момент. Він сам мені зателефонував.

– Звідси?

– Стовідсотково. Він пояснив мені, як сюди дістатися. Він назвав це своїм теперішнім місцем перебування.

– Таке прохання у вас вважається звичним?

– Абсолютно. Він діяв згідно з протоколом.

– Отож, він діяв згідно зі всіма правилами, але на його комп'ютері немає жодної інформації про цю справу?

– Саме так.

– А це означає...

– Що справа була незначною. Можливо, якась послуга другові або безкоштовна допомога клієнтові, яку він хотів приховати від шефа. Це точно не пов'язано з грошима. Ось чому він не хотів, щоб про це хто-небудь дізнався. Але потім, мабуть, справа набрала обертів. Саме тому він вирішив покликати мене на підмогу.

– То ви думаєте, що ця справа стала серйознішою, ніж він собі уявляв на початку? Що б це могло бути?

– Не маю жодного уявлення. Він мав усе мені пояснити на місці.

– У вас справді немає жодних здогадів?

– Що вас так дивує? Він працював над особистим завданням, яке не бажав розголошувати, а мені він збирався все розповісти, коли я сюди дістанусь.

– Яким був його голос по телефону?

– Спокійним. Більш-менш. Мені здалося, що йому тут не дуже сподобалося.

– Він вам про це сказав?

– Це лише моє припущення. Коли він пояснював мені, як сюди дістатися, то наче вибачався за те, що витягує мене в якесь похмуре та страшне місце.

Ричер промовчав.

Ченг сказала:

– Мені здається, що ви, військові, занадто зациклені на отриманні точних даних, щоб зрозуміти хід наших думок.

Ричер відповів:

– Та ні, чому ж, я саме збирався з вами погодитися. Мені от, наприклад, не сподобався магазин із гумовими фартухами. А ще мене весь ранок переслідував якийсь дивний хлопча. Десяти-дванадцяти років, не більше. Хлопець. Думаю, він лише дивакуватий малий, якого сильно зацікавив незнайомиць, тобто я. Щоразу, коли я дивився в його бік, він ховався за стіну.

– Не знаю, дивно це чи сумно.

- У вас справді немає жодної важливої інформації?
- Я чекаю, що мені про все розповість Ківер.
- Тобто, ви чекаєте на потяги.
- Двічі на день.
- Скільки ще часу має минути, щоб ви облишили цю ідею?
- Це дуже грубо з вашого боку.

– Я пожартував. Це всього лише пригода на кшталт тих неприємностей, з якими мені доводилося стикатися, та й вам також точно було несолодко під час патрулювань. Усього лише негаразди зі зв'язком. Повідомлення не дісталось свого адресата. Принаймні мені так здається. А все через те, що тут немає стільникового покриття. Люди вже настільки звикли до нього, що просто не можуть жити інакше.

Ченг відповіла:

- Я зачекаю ще добу.
- Мене до того часу вже не буде, – відповів Ричер. – Думаю, я поїду вечірнім потягом.

Ричер залишив Ченг у їдальні та попрямував назад, до старого шляху, готовий до подальшого знайомства з містечком. Дивакуватий хлопчина вже не потрапляв йому на очі. Він повернув до приміщення, де продавали товари для ветеринарів, а тоді знову перевірів лівий бік вулиці, усі шість будиночків, проте не побачив нічого цікавого. Він продовжив свій шлях, ідучи відкритою місцевістю, проходячи сто, а потім і двісті ярдів, – на той випадок, якщо колія тягнулася через центр містечка в східному напрямку, залишаючи всі пам'ятки на їхніх колишніх місцях. Якщо Ченг мала рацію і літня жінка справді тут померла, її надгробок могло і не бути видно з такої відстані. Це міг бути невеликий монумент: невисока плита з металевою огорожею, не більшою, ніж півтора фута заввишки, занурена в море пшениці, до якої вела б стежина зі скошеної стерні.

Але він не побачив ані стежини, ані пам'ятника, ні поминальної металевої огорожі. І жодної іншої важливої будівлі. Жодного музею. Жодного рекламного стенду, який би свідчив про наявність у цьому містечку іншої історичної пам'ятки. Він розвернувся і пішов у зворотний бік, проходячи південним сектором, квартал за кварталом, починаючи зі сходу на захід бічної вулички, яка проходила просто за будівлями і прямувала до колій. Вона нагадувала свою північну товаришку, ось тільки на ній розташовувалося більше однокімнатних приміщень, якими здебільшого були сараї та гаражі, а ще на ній було менше фруктових яток. Але знову ж таки, жодного пам'ятника, жодного музею. Принаймні їх не було там, де найбільш логічно було б їх розмістити. Материн Спочинок не завжди був значним місцем. Раніше це містечко було лише непомітною плямкою вздовж безкінечного шляху через пустир. Чи то меморіальна плита тому причина, чи то місцева легенда, але згодом на цьому місці з'явилося містечко. Місто виросло довкола цієї пам'ятки, наче перлина серед піщинок.

Проте йому не вдавалося нічого знайти. Ні каменя, ні музею. Нічого не було на тому місці на прийнятній від країни відстані. Достатньої відстані для того, щоб стати туристичним маршрутом. Приблизно за один новий квартал від в'їзду в містечко. Але там нічого не було.

Він продовжував іти, квартал за кварталом, як робив це й раніше. Він бачив ті самі речі, що й до цього, проте тільки тепер починав їх розуміти. Місто знайомило його із собою, крок за кроком, вулиця за вулицею. Воно виявилось торговим центром для широкої спільноти, що охоплювала значну територію. Сюди завозили неймовірну кількість різного приладдя, а вивозили готову продукцію. Звісно, більшою мірою вивозили зерно. Проте і тварин тут точно вирощували. Безсумнівно. Ось чому тут розмістилося багато компаній-постачальників та ветеринарів, що спеціалізувалися на великій худобі. Ось чому тут торгували гумовими фартухами. У деяких фермерів справи йшли добре, і вони купували новенькі сяючі трактори,

а в інших усе складалося не так, як цього хотілося б, тому вони й ремонтували свої дизельні двигуни та приклеювали нові підошви на свої старі черевики.

Звичайне містечко, як і сотні інших.

Добігало кінця літо, і тому вечори грали золотистими барвами, а сонце гріло, але не пекло, тож він продовжував іти, радіючи з того, що перебуває на вулиці, аж поки не зрозумів, що він іще раз обійшов усі квартали і всі місця відвідав також заново. Жодного пам'ятника, жодного музею. Жодного дивакуватого хлопчика. Але таки був чоловік, який дивився на нього підозріло.

5

Усе це відбувалося поза межами старого шляху фургонів, на паралельній до нього бічній вуличці, що простягалася зі сходу на захід та навколо якої виросло п'ять нових кварталів по один бік та чотири квартали по другий. Напівкругла форма на цій ділянці ставала розмитою. Тут розташувалися офіси банку та кредитної спілки. Ще тут працювали декілька майстерень: усі невеличкі, усюди працював лише один майстер. Там і заточували леза, і ремонтували коробки передач, і навіть перукарня під ліхтарем там теж була. Але найголовніше – там була майстерня, у якій продавалися запасні частини до систем зрошування різних фірм. Магазинчик був вузесеньким, а сам продавець тіснився за касовим апаратом. Явно чималеньких розмірів чолов'яга. Він визирав зі свого магазину, і коли Ричер проходив повз, то помітив дивну іскру в погляді цього чоловіка і те, як він одразу почав тягнутися за чимось позаду себе, то нахиляючись уперед, то відкидаючись трохи назад.

Ричер не бачив, до чого саме той намагався дотягтися. Ноги самі понесли його далі. Передня частина мозку не збиралась замислюватися над цим, але задня частина почала гризти його. *«Чому цей тип так себе поводить?»*

Та все просто. Він лише побачив нове обличчя. Незнайомця. Намагався його вирахувати. *«Що він там шукав? Зброю?»*

Мабуть, ні. Випадковий перехожий не може становити серйозної загрози. І точно ніхто гордо та демонстративно не торкатиметься бейсбольної бити чи рушниці 45-го калібру в себе на стіні. Аж ніяк не на видноті. Під прилавком було б якраз. Та й хіба бізнес із системами зрошування такий небезпечний? Бити та рушниці більше годяться для барів та винних погребів, а ще для аптек.

«То що б міг шукати цей хлопець?»

Найімовірніше, телефон. Старомодний телефон, прикручений до стіни. На висоті приблизно рівня плечей, щоб зручніше було набирати номер. Чоловік намагався дістати його, відкидаючись назад, бо його магазинчик був занадто вузьким для того, щоб він міг обернутися повністю.

«Чому він збирався дзвонити? Хіба поява незнайомця є такою незвичайною подією, що нею терміново потрібно з кимось поділитися?»

Можливо, він про щось згадав. Може, йому потрібно було подзвонити по роботі. Може, йому треба було домовитись про відправлення пакунка.

«Або ж йому потрібно було повідомити про місцезнаходження».

Кого саме?

«Незнайомих облич».

Кого повідомити?

«Можливо, до цього був причетний і той дивакуватий хлопчина. Можливо, за ним справді стежили. Між показною сором'язливістю та щирою недолугістю дуже тонка межа».

Ричер зупинився на площі та зробив повний оберт. Там нікого не було.

Тої миті йому спало на думку, що непогано було б випити ще одну чашечку кави, тому він знову пішов у напрямку їдальні. Ченг досі сиділа там, за тим самим столиком. Пізній ранок. Вона пересіла на його місце, тож тепер вона сиділа під кутом до залу. Там, де раніше сидів він. Ричер проклав собі шлях через усю їдальню й сів за сусідній столик до того, де сиділа Ченг, зовсім поруч, тож його спина тепер також була повернена до стіни. Просто давня звичка.

Він запитав:

– Хіба не чудовий ранок?

Вона відповіла:

– Нагадує мені недільний ранок під час мого першого року в коледжі. Жодних мобільних телефонів і нічого робити.

– Хіба ваш співробітник зовсім не виходить на зв'язок із офісом?

Вона збиралася відповісти, проте раптово замовчала. Оглянула приміщення, наче подумки рахувала всіх відвідувачів, які могли стати потенційними свідками її принизливого зізнання. Тоді всміхнулася якимось загадково, проте виразно, і ця усмішка була водночас і зухвалою, і невтішною, і трохи навіть змовницькою, а тоді сказала:

– Мабуть, я трохи прикрасила ситуацію.

Ричер здивувався:

– В якому сенсі?

– Наш офіс в Оклахома-Ситі є запасною квартирою Ківера. Так само, як наш офіс у Сіетлі – моє запасне житло. На нашому сайті подається інформація про те, що наші офіси є геть усюди. І це правда. Усюди можна знайти колишнього агента ФБР із запасним житлом та несплаченими рахунками. Нашу організацію можна назвати багаторівневою. Іншими словами, у нас немає допоміжного персоналу. Ківеру немає перед ким звітувати.

– Але ж у нього якісь серйозні справи.

Ченг кивнула.

– У нас і справді багато справ, і ми добре виконуємо свою роботу. Але те, чим ми займаємось, – це все одно лише бізнес. Низькі витрати є ключем до успіху. А ще якісний веб-сайт. Ніхто не знає, ким ти є на всі сто відсотків.

– Яку справу він міг би взяти додатково?

– Я теж багато про це думала. Точно нічого корпоративного. Не буває маленьких корпоративних справ. Деякі з них наче право на друк грошей. Вони одразу реєструються на комп'ютері, повірте мені. Це наче нагородити самого себе золотою зірочкою. Тут, скоріше за все, справа в приватному клієнті, який платив готівкою або чеками, написаними від руки. Думаю, нічого кримінального, проте ймовірно, що справа була нудною та трохи навіть нерозумною.

– От тільки тепер Ківеру знадобилась підмога.

– Як я і казала, усе почалося з невеличкої справи, яка набрала обертів.

– Або нерозумна справа перестала бути такою вже й нерозумною.

– Або стала ще більше нерозумною.

Підійшла офіціантка й подала Ричерову другу на день безкінечну чашку кави. Він заплатив наперед, майже вчетверо перевищивши суму в чекові. Він любив каву, і не менше любив офіціанток.

Ченг запитала:

– Як минув ваш ранок?

Він відповів:

– Я так і не зміг знайти ні могилу цієї жінки, ні жодної згадки про дитину.

– Думаєте, хтось із них міг би досі бути тут?

– Я майже впевнений у цьому. Тут багато вільного простору. Ніхто б не став прокладати нову дорогу через чийсь могилу. Та й завжди знайшлося б місце для якоїсь меморіальної дошки. Вони ж зазвичай на кожному кроці. Деякі з них зроблені з литого металу, пофарбованого в коричневий колір. Не знаю, хто їх установлює. Можливо, Відділ з внутрішніх питань. Проте тут немає таких.

– Ви розмовляли з місцевими мешканцями?

– Вони в мене далі на черзі.

– Вам слід розпочати з офіціантки.

– Її професійним обов'язком буде надати мені завчену, підлаштовану під туристів відповідь, яка сподобалася б відвідувачу. І тоді в одну мить ця їдальня стане привабливою для нових туристів.

– Я про це не подумала.

– Думаєте, багато людей її про це розпитують?

– Мабуть, п'ять із десяти, – відповіла вона. – Проте не забувайте, що ми рахуємо відвідувачів за всі одинадцять років існування закладу. Тож цією проблемою цікавиться багато людей, проте не так уже й часто. Залежить від того, що саме ми маємо на увазі під словом «багато».

І саме тієї миті до їхнього столика знову поспішила офіціантка, несучи в руках жбан для кави марки «Банн», щоб знову долити Ричерові, і Ченг її запитала:

– Чому це місце називається «Материн Спочинок»?

Офіціантка відступила на крок назад, спираючись однією ногою на другу, як це зазвичай роблять утомлені жінки. Вона розповсюджувала навколо себе аромат кави. Волосся в неї було кольору пшениці за вікном, обличчя розпашілося, на вигляд їй можна було б дати від тридцяти п'яти до п'ятдесяти. Вона могла бути з тих людей, що набирають вагу з віком, чи з тих товстунів, що сплячуть зайві кілограми на роботі. Цього не можна було сказати зі стовідсотковою впевненістю. Здавалося, вона зраділа, що їй випала хвилинка поспілкуватися якусь мить, бо Ричер уже став її найкращим товаришем з усіх, звісно, через великі чайові, але ще й тому, що питання, яке їй поставили, не було ні образливим, ні нудним.

Вона сказала:

– Мені подобається уявляти, що якийсь вдячний син із далекого міста побудував для своєї мами маленький заміський будиночок, де вона могла би гарно зустріти старість, щоб подякувати їй за все те, що вона колись для нього зробила. А потім тут з'явилися магазини, де вона могла купити необхідні речі, а потім ще декілька будинків, і вже незабаром на цьому місці виросло ціле містечко.

Ричер запитав:

– І це офіційна версія?

Офіціантка відповіла:

– Дорогенький, я не знаю. Я із Міссісіпі. Сама не розумію, як мене сюди занесло. Тобі слід запитати он того чоловіка за прилавком. Здається, він хоча б народився в цьому штаті.

І тоді вона зірвалась і кудись побігла, як це часто роблять офіціантки.

Ченг запитала:

– То це й була та сама завчена відповідь?

Ричер кивнув і відповів:

– Але досить креативна, а не шаблонна. Їй пряма дорога на телебачення. Або нехай пише сценарії до фільмів. Я вже бачив колись таку дівчину. По телевізору в мотельному номері. Серед білого дня.

– Може, нам слід поговорити з продавцем за прилавком?

Ричер озирнувся. Чоловік виглядав заклопотано. Тоді він сказав:

– Спочатку я опитаю реальних людей. Я вже закримітив декілька таких індивідуумів під час прогулянки. А тоді я займуся пошуками місця, де можна трохи передрімати. Чи піду підстрижуся. Може, я зустріну вас на станції о сьомій. Ваш Ківер зійде з потяга, а я на нього сяду.

– Навіть якщо до того часу ви не дізнаєтесь історії назви цього містечка?

– Це не так уже й важливо. Принаймні це точно не варте того, щоб я тут затримувався. Я буду вірити у свою власну теорію. Чи у вашу. Усе залежить від настрою.

Ченг нічого не відповіла на це, тому Ричер спорожнив свою чашку, висковзнув з-за столу та попрямував геть через увесь зал. Він вийшов надвір. Сонце досі пригрівало. «Далі

на черзі. Реальні люди». А почати слід із чоловіка, що торгує запчастинами для зрошувальних систем.

6

А чоловік досі незграбно мостився за прилавком. У нього там було лише два фути вільного простору, і цього точно було замало. Він був схожим на Ричера за зростом та вагою, проте виглядав трохи повільнішим та огряднішим. Одягнутий він був у сорочку завбільшки з цирковий намет, пояс на штанах був защеплений неймовірно низько, а живіт нагадував своїми розмірами литаври. Обличчя в нього було блідим, а волосся безбарвним.

На стіні, просто за його правим плечем, висів телефон. Не антикваріат із номерним диском та закрученим дротом, а сучасний бездротовий телефон із прикрученою до стіни підставкою та слухавкою, яка знаходилася на важелі. Досить зручно для того, щоб набирати номер наосліп, і ось телефон уже був у його долоні, готовий до швидкого набору. Або набору на швидкості. На підставці до телефону було пластикове віконце з десятьма кнопками. П'ять із них були позначеними, а інші п'ять – ні. Позначки, мабуть, відмічали покупців, яким чоловік продавав запчастини. Лінії допомоги для технічної консультації, можливо, або номери підтримки споживачів.

Чоловік запитав:

– Я можу вам чимось допомогти?

Ричер відповів:

– Хіба ми зустрічалися раніше?

– Думаю, ні. Я майже певний, що я б цього не забув.

– А все ж, коли я вперше увійшов сюди, ви підстрибнули так високо, що майже вдарилися головою об стелю. Чому?

– Я впізнав вас зі старих фото.

– Яких іще старих фото?

– З Пенсильванського університету, випуск 86-го.

– Я не настільки розумний, щоб відвідувати Пенсильванський університет.

– Ви займалися футболом. Ви були тим захисником, про якого говорили на кожному кроці. Про вас писали в газетах. На той час я уважно стежив за такими новинами. Та й досі стежу, якщо чесно. Звісно, ви постаріли. Сподіваюсь, ви не образитесь на мої слова.

– Ви зробили телефонний дзвінок?

– Коли?

– Коли побачили мене минулого разу.

– Для чого б я це робив?

– Я бачив, як ваша рука потягнулась до телефону.

– Можливо, він саме тоді дзвонив. Він увесь час тільки й робить, що дзвонить. Одні хочуть те, інші хочуть се.

Ричер кивнув. Чи чув би він, якби дійсно в ту мить дзвонив телефон? Мабуть, ні. Двері були зачинені, телефон тут електронний, із можливістю регулювати звук, і, можливо, його налаштували на низьку гучність, лише на невелику територію. Особливо, якщо він дзвонив увесь час. Просто біля вуха продавця. Гучні дзвінки могли справді бути надокучливими.

Ричер запитав:

– Яка ваша теорія щодо назви міста?

Чоловік перепитав:

– Моя що?

– Чому це місце називається Материним Спочинком?

– Сер, я не маю жодного уявлення. По всій країні є містечка з дивними назвами. Ми не виняток.

– Я ні в чому вас не звинувачую. Мене цікавить історія.

– Я не чув жодної історії.

Ричер знову кивнув. Він сказав:

– Бажаю вам приємного дня.

– Вам також, сер. І вітаю вас із поверненням. Якщо ви не маєте нічого проти моїх слів.

Ричер протиснувся з крамниці надвір та якусь хвилину просто стояв під сонячними променями.

Ричер поспілкувався ще з дванадцятьма продавцями, тобто з тринадцятьма в сумі, а це означало, що він отримав уже чотирнадцять різних версій, включно з версією офіціантки. Одностайності в їхніх словах не було. Вісім із цих думок узагалі важко було назвати думками, бо це були здебільшого знизування плечима та бездумні погляди, які супроводжувалися спільним бажанням захистити себе. *«По всій країні є містечка з дивними назвами»*. Чого дивуватися Материному Спочинку в країні, де містечка називаються Чому і Чому-б-Ні, і Випадкове та Незвичне, і Санта-Клаус, і Безіменне, і Занудне, і Сиротрус, і Правда-чи-Брехня, і Мавпяча Брова, і Просте-і-ще-Простіше, і Місто Пирогів, і Поцілунок Жаби, і Солодкі Usta?

Інші шість припущень були варіаціями на фантазію офіціантки. І його власної, подумалося Ричерові. І, мабуть, теорії Ченг також. Люди відштовхувалися від самої назви і вигадували яскраві версії, які могли здаватися правдою. Жодних справжніх доказів не було. Нікому не було відомо ні про могильну плиту, ні про музей, ні про меморіальну дошку, ні навіть про легенду місцевих старожилів.

Ричер ішов назад широкою вулицею, думаючи про одне: сон чи стрижка?

Продавець запчастин відзвітувався першим. Він сказав, що, на його думку, він чудово впорався зі старим футбольним трюком. Цієї техніки його навчили багато років тому. Слід лише обрати гарну футбольну команду та хороший рік випуску, і більшість хлопців будуть занадто задоволеними, щоб щось запідозрити. За годину ще троє продавців розповіли таку саму історію. Тільки вони не використовували футбол у розмові. Але в цілому картина була зрозумілою. Одноокий портєс в мотелі прийняв усі вхідні дзвінки, зібрав подумки всю інформацію до купи, тоді набрав телефонний номер і, коли на тому кінці зняли слухавку, сказав:

– Вони добираються до нього через назву міста. Здоровань ходить містом і всіх розпитує.

У відповідь він почув довгий тріск пластику – заспокійливий, медоточивий та переконливий. Він відповів:

– Добре, гаразд.

Проте голос його звучав невпевнено, і він поклав слухавку.

Перукарня виявилася маленьким приміщенням зі всього двома робочими місцями, і за одним із них працював перукар. Він був старим, але руки в нього не тремтіли, тож Ричера поголили, підстригли ножицями, коротко ззаду та з боків, із поступовим спаданням наперед. Його волосся було такого ж кольору, як і раніше. Так, уже не таке густе, як колись, але воно досі було на місці. Клопоти перукаря не були марними. Ричер подивився в дзеркало і побачив себе, досить охайного та причепуреного. Стрижка вартувала одинадцять доларів, що здалося йому цілком прийнятним.

Тоді він пішов назад уздовж широкої площі, і перед мотелем угледів той самий розкладний стілець, який уже бачив раніше. Він і досі самотньо стояв посеред тротуару. Звичайний білий пластик. Ричер підняв його та поставив з правого боку від бордюру, на траву біля огорожі. Подалі від центру дороги, щоб нікому не заважав. Він обертав його ногою, аж поки

той не потрапив під світло сонячних променів. Тоді Ричер сів на нього, відкинувся назад та заплющив очі. Він купався в цьому теплі. І на якусь мить задрімав на свіжому повітрі літньої пори, а це було другим із його найулюбленіших способів засинати.

7

Того вечора Ричер прийшов до залізничної станції на цілу годину раніше, о шостій він був уже там, частково через те, що сонце почало сідати і не було змоги ніжитися під його променями довше, а почасти через те, що любив приходити завчасно. Він любив мати зайвий час на спостереження. Навіть за такими простими речами, як посадка на потяг.

Елеватори стояли тихо й нерухомо, швидше за все, вони були порожніми та чекали на майбутній урожай. Велетенський склад був зачинений на всі замки. Колія мовчала. Протитуманні ліхтарі вже світилися в очікуванні наближення сутінок. З боку заходу небо ще було забарвлене в золотий колір, проте з решти боків уже стемніло. Ричеру подумалось, що до настання ночі залишилось уже небагато часу.

Малесеньке приміщення станції було відчиненим, але порожнім. Ричер увійшов до середини. Інтер'єр через своє красиве оформлення деревом нагадував пряниковий будиночок, і фарбували ці стіни точно безліч разів, у похмурий та вицвілий кремовий відтінок. Пахнуло тут, як і в будь-яких інших дерев'яних будинках на схилі дня після сильної спеки, – задушливо, заповишено та сухо.

Віконце каси мало склепінчастий вигляд і було невеликого розміру, що робило його дуже затишним. У склі був круглий отвір, щоб можна було перемовлятися. Але за самим склом завіса була опущена. Вона була коричневого кольору та мала форму плісе. Виготовили її достоту з якогось дешевого вінілу. Зверху на завісі було надруковане слово «Зачинено», і фарба, якою його надрукували, нагадувала сусальне золото.

У кінці короткого коридору розташувалися вбиральні. А ще в приміщенні стояв стіл із газетою шестиденної давності на ньому. Зі стелі звисали світильники – матові лампи в скляних абажурах, – але вимикача ніде не було видно. Біля дверей висіла порожня дошка, саме там, де їй і слід було б висіти, і до неї хтось прикріпив повідомлення: *«Для увімкнення світла звертайтеся до каси»*.

Лавки були просто пречудовими. Їм могло бути й понад сто років. Вирізані вони були з цільного червоного дерева й мали солідний та правильний вигляд. Хтось їх досить незграбно вирізав під обриси людини, проте роки частого користування натерли їх просто до блиску. Ричер вибрав собі місце та сів. Лавка виявилася зручнішою, ніж здалася на перший погляд: мала просту та навіть грубу форму, проте сидіти на ній було дуже зручно. Тесля зробив свою роботу справді майстерно. А можливо, дерево саме програто боротьбу і, замість того щоб опиратися, вирішило піддатися обробці, набуті певної форми та повністю віддатися в руки майстра. Піддатливе до будь-яких форм та розмірів, різної ваги та різної температури. Розігріте та спресоване в буквальному сенсі, наче це був справжній виробничий процес в уповільненій зйомці. Хіба це взагалі можливо було зробити з таким твердим матеріалом, як червоне дерево? Цього Ричер не знав. Він лише спокійно сидів.

Надворі темніло. І тому всередині також ставало темніше. *«Для увімкнення світла звертайтеся до каси»*. Ричер продовжував сидіти в темряві та дивитися у вікно. Він припустив, що Ченг зараз теж чекає надворі. У цьому мороці. Так, як вона це робила й раніше. Йому подумалось, що він міг би зараз піти та відшукати її. Але для чого? Він не планував розпочинати довгу розмову. А п'ять хвилин пустопорожніх балачок нічого б не змінили. Він подорожував. Він рухався далі. Люди приходили та йшли геть. Він уже звик до цього. Нічого особливого. Дружнього помаху руки на прощання буде достатньо, коли він уже сидітиме в потягу. Та й вона в цей час уже може бути зайнятою – розмовляти з Ківером, дізнаватися від нього новини та розпитувати, де він був.

Якщо Ківер приїде цим потягом.

Він чекав.

За мить до прибуття потяга Ричер почув шурхіт та кляцання каміння на рейках. Тоді колії завели свою звичну пісню: спочатку тихий шелест металу, а потім дедалі голосніше завивання. Він раптом відчув напруження в повітрі й побачив промінь переднього ліхтаря на потягу. А тоді він почув шум: стукіт, шипіння й гудіння. Цієї миті прибув потяг, непохитний та нестримний, проте неймовірно повільний. Гальма закрипіли, і потяг зупинився, локомотив уже зникнув з виду, а вагони з пасажирами вишикувалися вздовж платформи.

Двері з гуком розчинилися. Ричер побачив, як зліва від нього з темряви вийшла Ченг. Наче рефлекторно зреагувала на появу потяга. З'явилась раптово, наче спалах фотокамери. З потяга зійшов чоловік.

Справа від себе Ричер побачив продавця із магазину запчастин до зрошувальних систем. Він вийшов із темряви, зробив крок уперед та зупинився в очікуванні. Чоловік із потяга зупинився під променями світла. Не здоровань. Не той, на кого чекала Ченг. Не Ківер. Цей чоловік був трохи вищим за середній зріст, проте трохи легший за середню вагу. Йому могло бути близько п'ятдесяти, і його струнка в юності фігура тепер виглядала більш змарнілою. Волосся було темним, можливо, фарбованим, а одягнутий він був у костюм і сорочку з комірцем, без краватки. В руках у нього була сумка з коричневої шкіри, вона точно була важчою за лікарський саквояж, проте меншою, ніж спортивний рюкзак.

Крім нього, з потяга більше ніхто не вийшов. Двері все ще були відчиненими. Ричер побачив, як праворуч від нього продавець запчастин зробив ще один крок уперед. Чоловік із потяга його помітив. Продавець запчастин назвався та простягнув руку. Ввічливо, шанобливо, приязно та чемно. Чоловік із потяга потиснув простягнену правицю.

Двері досі були відчиненими. Але Ричер продовжував стояти на своєму місці, у темряві. Продавець запчастин узяв шкіряну сумку та повів чоловіка в костюмі у бік виходу. Двері потяга із шумом зачинилися, вагони застугоніли й задрижали, і потяг розпочав свій рух, повільно, дуже повільно, вагон за вагоном.

Продавець запчастин та чоловік у костюмі зникли з виду. Ричер підійшов до платформи й почав спостерігати, як ліхтарі у хвості поїзда танцюють удалині. Десь із темряви Ченг промовила:

– Вони прямують до мотелю.

Ричер запитав:

– Хто – вони?

– Чоловік із потяга та його новий друг.

Вона вийшла з темряви і сказала:

– Ви не поїхали.

Він відповів:

– Ні, не поїхав.

– Я думала, що ви таки поїдете.

– І я так думав.

– Я вважаю себе хорошою людиною, але гадаю, причина не в мені.

Ричер промовчав. Ченг промовила:

– Я не це хотіла сказати. Пробачте. Я не таку причину мала на увазі. Не хотіла б видаватися самовпевненою. Я хотіла сказати, немає причин для того, щоб я була тією причиною. Боже, я тільки ще більше все псую. Я маю на увазі, ви ж не залишилися для того, щоб допомогти мені. Правда ж?

– Ви бачили, як ці двоє тиснули руки?

– Звісно.

– Ось чому я залишився.

8

Ричер провів Ченг у порожній зал очікування, і вони сіли на лаву, пліч-о-пліч у цілковитій темряві. Ричер запитав:

– Як би ви охарактеризували це рукостискання?

Ченг перепитала:

– Як саме?

– Розповідь. Історія. Мова жестів.

– Мені це скидалось на те, що помічника керівника відрядили зустрічати якогось важливого покупця.

– Вони зустрічалися раніше?

– Не думаю.

– Згоден. І непогано це все було організовано цим місцевим чолов'ягою. Хіба не так? Майстерна гра на публіку. Ввічливо, проте без лестоців. Зовсім не так, як він потиснув би руку давньому другові, я певен. Чи своєму свекрові. Чи кредитному інспекторові з банку. Чи колишньому однокласнику, якого він не бачив двадцять років.

– То й що?

– Наш місцевий персонаж має у своєму арсеналі цілу добірку різних рукостикань, і ми можемо припустити, що він однаково вправно та спокійно володіє ними всіма. Це його фішка, так би мовити.

– Як це нам допоможе?

– Я бачив цього чоловіка вранці. Він завідує магазином, який продає запчастини до зрошувальних систем. Я пройшов повз його вікно, він підстрибнув і схопився за телефон.

– Чому він це зробив?

– Це ви мені скажіть.

– Мені слід поводити себе, як параноїк? До якої міри?

– Десь між «злегка» і «помірно».

Вона відповіла:

– Я б над цим навіть не замислювалась, якби йшлося про Ківера.

– Але...

– Але ви схожі на Ківера. Певною мірою. Можливо, Ківер нишпорив навколо, і декому наказали слідувати за ним або за будь-ким, хто схожий на нього.

Ричер сказав:

– Я теж про це думав. На перший погляд це малоімовірно, проте і неймовірні речі часом трапляються. Тож я повернувся туди ще раз, щоб усе перевірити. Я запитав того чоловіка, чому він так на мене відреагував. Він сказав, що впізнав мене як гравця університетської футбольної команди 86-го року випуску. У Пенсильванському університеті. Очевидно, мої фото були в газетах. Він сказав, що нікому не телефонував. Він сказав, що його рука потягнулася до телефону, бо, можливо, той саме тієї миті задзвонив. Він сказав, що його телефон увесь час дзвонить.

– А він і справді дзвонив?

– Я не чув.

– Ви дійсно грали у футбол за Пенсильванський університет?

– Ні, я ходив до коледжу у Вест-Пойнті та у футбол грав лише раз. І, гадаю, не дуже вдало. Я майже певний, що моїх фото в газетах не друкували.

– Можливо, це якась випадкова помилка. Вісімдесят шостий рік минув хтозна-коли. Ваша зовнішність могла сильно змінитися. І ви схожі на людину, яка могла б грати за футбольну команду Пенсильванського університету.

– І я так подумав. Тієї миті.

– А зараз?

– Тепер я думаю, що він намагався прикрити свій зад. Він ховався за якоюсь нісенітницею. Можливо, його навчили цього прийому. Не марнувати час на незграбні заперечення, а одразу перестрибнути до правдоподібної відмовки. Деяким чоловікам могли б сподобатися такі лестощі. Може, вони хотіли б бути футбольними зірками. А хто б не хотів? Можливо, їм задурюють голову і проблема зникає сама собою. Плюс своєю історією він ще й зробив мене молодшим, ніж я є насправді. Що, гадаю, також дуже приємно. Тисяча дев'ятсот вісімдесят шостого я вже служив в армії. А коледж закінчив вісімдесят третього. Той чоловік зіграв цілу виставу.

– Це ще нічого не доводить.

– Перш за все я запитав його, чи ми зустрічалися раніше. Він відповів, що ні.

– І це ж правда, так?

– Але такий чоловік, який є настільки сильно зацикленим на футболі, що пам'ятає гравців тридцятирічної давнини, якби я запитав його, чи ми зустрічалися, повинен був відповісти: «Ні, сер, але я залюбки потиснув би вам руку». Або він мав би це зробити, коли я йшов геть. Десь повинно було б відбутись це рукостискання. Він належить до рукостискального типу. Для деяких людей це дуже важливо. Я вже з таким стикався. Для них це краще, ніж автограф чи спільне фото. Тому що це особисте. Це фізична близькість. Закладаюся, є багато людей, які бачать цю особу потім по телевізору чи в газеті і думають: «А я йому колись тиснув руку».

– Але вашу руку він не потиснув.

– У цьому й полягає його головна помилка. Він знав, що я ніякий не відомий футболіст. Тож тепер я схилиюся до вашої версії. Їх застерегли, що за допитливими незнайомцями потрібно стежити. Можливо, включно навіть із тим дивакуватим хлопчаком, якого я зустрів зранку. Плюс Ківера знову не було на потягу. Де його в біса носить? Тому я й залишився. Щонайменше на одну ніч. Задля розваги.

– Хто цей чоловік у костюмі, який зійшов з потяга?

– Не знаю. Мабуть, він нетутешній і приїхав сюди в якихось справах. Не планує залишатися надовго, бо речей у нього небагато. Мабуть, багатий. Худорляві люди зазвичай багаті. Ми живемо в дивні часи. Бідні люди товсті, а багаті – худі. Раніше все було інакше.

– Хороші справи чи погані? Це просто збіг, що його зустрів наш «фан Пенсильванського університету», чи він також якимось пов'язаний із тим, що намагався з'ясувати тут Ківер?

– Може бути що завгодно.

– Можливо, він лише виробник зрошувальних систем. Генеральний директор великої корпорації.

– У такому випадку, гадаю, ця подорож мала б трохи інший вигляд. Наш хлопець поїхав би на виставку товарів деінде. Можливо, там за коктейлем він зустрів би великого начальника. Тридцятисекундна зустріч, а може, навіть менше. Під час якої він намагався б потиснути руку начальникові. Я просто абсолютно певен у цьому!

– Я непокоюся через Ківера.

– Вам і слід непокоїтися, мабуть. Але тільки трохи. Наскільки все це може бути погано? З усією повагою, ми говоримо про приватного детектива, який приймає готівку або нечисті чеки від певної особи. Яка може бути або адекватною, або не дуже. Цитую ваші ж слова. І цей хлопець у першу чергу звернувся би до копів. Починаючи з Білого дому, і вниз ієрархічною драбиною. Але очевидно, ані в Білому домі, ані в поліції цим не зацікавилися. Тож наскільки все може бути погано?

– Ви вважаєте, що копів завжди сприймають усе правильно?

– Думаю, у них є певна межа, які справи не можна ігнорувати. Якби хтось їх повідомив, що знайшов склад, повний вибухонебезпечного добрива, думаю, вони хоча б прийшли оглянути це місце. А якби він сказав, що елеватори пов'язані з його кореневими каналами, мабуть, вони б на це не зважали.

– Але річ у тому, що спочатку справа виглядала для нього інакше, а потім усе змінилося. Ось чому він і покликав мене на підмогу. Можливо, тепер справа перетнула межу.

– У такому випадку Ківер міг би просто зателефонувати до «911», як і всі інші. Або напямку подзвонити у ФБР. Упевнений, номер йому досі відомий.

– То що ж нам тепер робити?

– Зараз ми повернемося до мотелю. Мені потрібен номер на ніч, щоб я міг від усього відпочити.

Одноокий порт'є знову чергував на рецепції. Ченг узяла ключ до двісті чотирнадцятого номера, як і раніше, і зупинилася. Ричер знову розпочав неприємні перемовини. Шістдесят баксів, сорок, тридцять, двадцять п'ять, але в жодному разі не сто шостий номер. Ричер не міг собі дозволити вкотре поступитися цьому чоловікові. Він отримав сто тринадцятий номер, що розташовувався посередині протилежного крила будівлі, на першому поверсі, подалі від металевих сходів, і лише через один номер від кімнати, що знаходилася під номером Ченг.

Він запитав:

– У якому номері зупинився містер Ківер?

Порт'є перепитав:

– Хто?

– Ківер. Здоровань із Оклахома-Ситі. Заїхав сюди два або три дні тому. Приїхав потягом. Без авто. Можливо, заплатив за тиждень наперед.

– Мені не дозволено розповсюджувати таку інформацію. Це захист персональних даних. Для наших гостей. Упевнений, що ви мене зрозумієте. Гадаю, ви б хотіли такого ж ставлення до себе.

– Звісно, – відповів Ричер. – Це досить логічно.

Він узяв свій ключ і вийшов разом із Ченг. Тоді він сказав до неї:

– Зрозумійте мене правильно, я хотів би увійти до вашого номера.

9

Вони почали підійматися металевими сходами з правого боку «підкови» й опинилися перед номером Ченг, двісті чотирнадцятим, який розташувався поруч із останнім номером у ряду, двісті п'ятнадцятим. Ченг витягла свій ключ, і вони увійшли всередину. Кімната нічим не відрізнялася від будь-якої іншої кімнати, проте Ричер одразу зрозумів, що тут живе жінка. У номері було охайно та приємно пахло. Збоку стояла маленька валіза на колесах, усередині якої лежали акуратно складені речі.

Ричер запитав:

– Які записи носив із собою Ківер?

– Хороше запитання, – відповіла Ченг. – Зазвичай ми носимо із собою ноутбуки та смартфони. Тож усі наші записи вводяться через клавіатуру. Що може видатися марудною працею, проте рано чи пізно це все одно потрібно робити. Але сенс усієї цієї роботи під прикриттям полягає в тому, щоб не вести жодних записів, то навіщо тоді щось друкувати? У нього були якісь записи, зроблені від руки, скоріше за все.

– Де?

– Мабуть, у кишені.

– Або в його номері. Залежить від їхньої кількості. Нам слід це перевірити.

– Ми ж не знаємо, де його номер. І в нас немає ключа. І нам ніхто його не дасть, бо в цих «Чотирьох сезонах»⁶, вочевидь, серйозний захист особистих даних.

– Я думаю, це або двісті дванадцятий, або двісті тринадцятий, або двісті п'ятнадцятий.

– Чому це?

– Думаю, Ківер замовив для вас номер завчасно, правда ж? Він, мабуть, зупинився біля столу рецепції та сказав адміністратору, що приїде його колега. А тому ж, звісно, могло здатися, що між вами існує якийсь зв'язок, і він вирішив поселити вас у сусідніх номерах. Вас поселили у двісті чотирнадцятому, бо Ківер уже жив на той час у двісті тринадцятому чи двісті п'ятнадцятому, а може, й у двісті дванадцятому.

– Навіщо ж ви тоді питали про це в адміністратора, якщо ви вже про все знали?

– Він міг би звузити мені пошуки. Але більш за все я хотів застосувати ім'я Ківера на публіці. Простіше не буває. Якщо за нами стежать, то нас можуть і підслуховувати, а я хотів, щоб вони почули це з моїх уст.

– Навіщо?

– Для того щоб чесно їх попередити, – відповів Ричер.

Ричер і Ченг пройшли до номера, що знаходився двома дверима нижче, до двісті дванадцятого. І одразу ж викреслили його зі списку. Гардини були запнутими, а зсередини долинав тихий звук увімкненого телевізора. Це точно не номер Ківера. І двісті тринадцятий, і двісті п'ятнадцятий були порожніми. В обох номерах гардини були розсунутими, проте всередині панував суцільний морок. Ричер припустив, що номер прибрали зранку і після того в ньому нікого не було. За законом середніх величин можна було сміло вирахувати, що один номер був вільним, а інший належав Ківерові, за який він заплатив, проте так у ньому і не проживав через якісь надзвичайні обставини. Вільний номер виглядав би абсолютно буденно, а в номері Ківера точно був би якийсь знак, хоча б незначний, наприклад, піжама, яка стирчала б з-під подушки, чи книжка на столику біля ліжка, чи краєчок валізи, схованої подалі від очей, за стільцем. Але через темряву нічого не було видно.

Ричер запитав:

---

⁶ «Чотири сезони» («Four Seasons») – відома мережа готелів у США.

– Хочете кинути монетку чи зачекаємо до ранку?

Ченг відповіла:

– І що ми можемо зробити? Вибити ногою двері? Нас чудово видно з рецепції готелю.

Ричер поглянув униз і побачив, як одноокий порт'є тягне розкладний стілець по асфальту. Це був той самий стілець, на якому Ричер задрімав там, біля огорожі. Одноокий поставив стілець на тротуарі, просто під своїм вікном, і сів на нього, як колись сиділи для спостереження шерифи на своєму дощаному ганку. Тобто він сів не під двісті чотирнадцятим. Нижче і трохи правіше. А це означало, що і не під двісті тринадцятим.

Він сів під обома вікнами одночасно. Цікаво. Тоді Ричерові раптом пригадався той самий стілець, того ранку, залишений серед дороги, і тоді він поглянув на свій колишній, сто шостий, номер і провів між цими двома точками лінію. Цікаво. Він оперся ліктями на поручні й сказав:

– Думаю, слід нам вибивати ці двері ногами чи ні залежить лише від того, наскільки нагальною є ця ваша справа.

Ченг, що стояла поруч, відповіла:

– Ніхто не може щоразу правильно реагувати на такі дзвінки. Не завжди, це точно.

– Але ж іноді ви правильно реагуєте?

– Мабуть.

– То який цього разу випадок?

– А ви що про це думаєте?

– Я не маю до цього жодного стосунку. Моя думка зараз не має ніякого значення.

Вона продовжила:

– І все-таки, що ви думаєте?

– Усі справи різні.

– Дурня. Справи одні й ті самі. І ви це знаєте.

– Лише половина з усіх справ є однаковими, – відповів Ричер. – Вони діляться на дві великі категорії. Іноді ти знаходиш потрібного тобі хлопця через декілька тижнів, цілого та неушкодженого, а іноді ти його втрачаєш ще до того, як дізнаєшся про те, що в нього були проблеми. Третього не дано. Ця крива нагадує усміхнене обличчя. Іронія.

– Ось чому проста математика говорить нам зачекати. Або ми вже зазнали поразки, або в нас іще море часу.

Ричер кивнув:

– Саме так і виходить, згідно з математикою.

– А згідно з практикою?

– Якщо ми зараз це зробимо, ми, безумовно, вплутаємося в непередбачувану ситуацію проти обставин, серйозність яких ми навіть не в змозі оцінити. Може ж бути й п'ятеро хлопців із переконливими рукостисканнями. Або й п'ять сотень, усі з автоматами та військовою амуніцією. І всі вони виступали б на захист того, про що досі навіть не чули.

– І що б це могло бути, суто гіпотетично?

– Як я вже казав, це точно не вибухонебезпечні добрива на складі. Це щось інше – те, що здавалося спочатку дивним, а потім виявилось зовсім іншим. Можливо, така їхня стратегія: вони справді намагаються до нас дістатися.

Ченг кивнула в бік одноокого, який сидів на своєму пластиковому стільці.

– Ви обрали правильну стратегію, згадавши ім'я Ківера. Цей чоловік по пояс загруз у цій справі.

Ричер кивнув:

– Власники мотелів завжди можуть стати в пригоді, за будь-яких обставин. Але цей чоловік не є одним із керівників організації. Він опирається. Він невдоволений. Він вва-

жає, що вартий кращого, аніж бути нічним сторожем. Але, вочевидь, його боси зовсім іншої думки.

– І вони – саме ті люди, яких нам потрібно знайти, – сказала Ченг.

– Нам?

– Це лише образно. Давня звичка, пережиток минулого. У той час ми все робили спільно.

Ричер промовчав. Ченг продовжила:

– Ви залишилися тут. Я не помітила, щоб хтось вам погрожував зброєю.

– Я маю інші причини для того, щоб зараз тут бути, і вони не пов'язані з тим, наскільки терміновою, на вашу думку, є справа Ківера. Це окрема справа, і вона стосується вас.

– Я зачекаю до ранку.

– Ви впевнені?

– Так мені каже математика.

– Вам добре спатиметься під наглядом цього чоловіка?

– Хіба в мене є вибір?

– Ми можемо попросити його припинити.

– Як це відрізнятиметься від непередбачуваного вплутування?

– Усе залежить від його відповіді.

– Зі мною все буде добре. Але я зачиню двері на обидва замки та защеплю їх на ланцюжок. Ми навіть не підозрюємо, що саме тут відбувається.

– Ні, – відповів Ричер. – Не маємо жодного уявлення.

– До речі, мені подобається ваша стрижка.

– Дякую.

– Які у вас були причини на це?

– На те, щоб підстригтися?

– На те, щоб залишитись.

Він відповів:

– Більшою мірою, саме цікавість.

– Цікавість до чого?

– До тієї історії про випуск 86-го року Пенсильванського університету. Вона була добре розіграна. Чудова гра. Я впевнений, що він це робив раніше, що він практикувався, репетитував, критикував самого себе чи пригадував свої успіхи, а тому я так само впевнений, що він просто не міг не знати про те, що мусив потиснути мені руку в такому випадку. Можу закластися, що всім іншим він тиснув руку. А мені ні. Чому?

– Він припустився помилки.

– Ні, він не зміг змусити себе це зробити. Так мені здалося. Навіть незважаючи на те, що йому довелося піти на компроміс зі своїми акторськими здібностями. Він точно в щось вплутався, і це щось зараз знаходиться під загрозою, а тому він вважає, що люди, які створюють цю загрозу, занадто огидні, щоб їх торкатися. Ось яке враження в мене склалося. Тож мені стало цікаво, що саме могло змусити людину так почуватися.

– Тепер мені буде важче заснути.

– Спочатку вони прийдуть за мною, – відповів Ричер. – Я буду внизу. Я намагатимуся шуміти якомога сильніше. У вас буде трохи часу в запасі.

10

Ричер сидів у кріслі у своєму номері, у суцільній темряві, за шість футів від вікна; невидимий ззовні, він просто спостерігав. П'ятнадцять хвилин, тоді двадцять, тоді двадцять п'ять. Стільки, скільки було потрібно. Одноокий виглядав як розмита пляма в сутінках, десь за сто футів звідси. Він комфортно вмотивувався. Трохи відкинувся назад. Можливо, він навіть задрімав, проте лише на якусь мить. Будь-який шум або рух його б розбудив, скоріше за все. Не найкращий охоронець, якого доводилося бачити Ричерові, проте й не найгірший.

Над однооком та трохи праворуч, на другому поверсі, із центрального номера 3-за гардин пробивалося трохи світла. Номер двісті три. Мабуть, це був чоловік із потяга. Він нещодавно прибув, а тепер саме розпаковував свою шкіряну сумку та розставляв усе по місцях. Мазі та настоянки у ванній, дещо – у шафу, а дещо – по шухлядах. Хоча, на думку Ричера, розмір сумки також мав велике значення. Вона виглядала якісною, часто використовуваною, проте без жодних слідів зношення чи пошкодження. Цупка візерунчаста шкіра коричневого кольору та з мідною фурнітурою. Класична форма, імовірно досягнута за допомогою шарнірів та якогось внутрішнього наповнення. Але невелика. І цей чоловік прибув до міста щонайменше на добу. Може, навіть більше. Із сумкою, що була занадто малою для запасного костюма чи запасних черевиків.

Це було незвичним для Ричера. Більшість штатських завжди возять із собою запасний одяг на випадок плям від пролитої рідини, зміни погоди чи непередбачуваної зустрічі.

Через десять хвилин світло вимкнули, і двісті третій номер знову поглинула темрява. Одноокий чоловік сидів на своєму місці, трохи відкинувшись назад. Можливо, він спостерігав за цим усім, а може, й ні. Ричер дивився на нього із темряви ще п'ятнадцять хвилин – саме стільки було потрібно, щоб переконатися, що нічого не відбувалося. Тоді він роздягнувся і склав свій одяг як зазвичай, знову поклавши штани під матрац, потім він прийняв швидкий душ і заліз на ліжко. Він залишив гардини розсунутими і накрутив будильник, що стояв біля узголів'я, на шосту ранку, знаючи, що метушня та шум серед ночі можуть розбудити його й раніше.

На світанку було тихо, і небо знову грало золотими барвами, але вже не такими яскравими. Елеватори відкидали слабкі тіні, які були достатньо довгими, щоб сягнути мотелю. Ричер сів на ліжку та роззирнувся навколо. Пластиковий стілець досі стояв на місці, на тротуарі під вікном рецепції готелю, за сотню футів від Ричера, проте одноокого на ньому не було. Він пішов десь о четвертій ранку, подумав Ричер. Крайня межа його терпіння. Пішов на диван в офісі.

Гардини у двісті третьому номері досі були запнутими. Чоловік із потяга, мабуть, досі спить. Ричер підвівся з ліжка і вийшов із ванної уже з рушником навколо поясу. Він відчинив вікно. Свіже повітря. А ще звуки. Він чув, як по широкій вулиці їдуть машини. Звичайні восьмициліндрові машини, що їздили на бензині, з товстими шинами, які залишали сліди на коліях, закарбованих в асфальті. Вантажівки, мабуть. Прямують на сніданок до їдальні. Люди тут прокидаються з першими променями сонця.

Він зайняв місце та просто сидів і спостерігав, без кави. У голові виринала приємна фантазія, як він телефонує до їдальні та замовляє цілий жбан кави в тієї офіціантки, його нової подруги, і як вона вже через декілька хвилин приносить цю каву. Проте в нього не було номера їдальні, а в кімнаті не було телефону. І він не був одягнутим. За сто футів звідти, на іншому кінці уявної підкови, у вікні рецепції горіло світло. Але жодного руху. Лише старий, закинутий мотель, на дві третини порожній, на світанку.

Він сидів і терпляче спостерігав, сподіваючись на те, що його старання не будуть марними, і він таки досяг свого через майже годину спостережень. Спочатку одноокий вийшов з-за своїх дверей, тоді постояв та вдихнув повітря, як часто й роблять люди вранці. Згодом порт'є озирнувся навколо: на внутрішні межі своїх володінь, і на місця для паркування, і на тротуар під номерами на першому поверсі, і на доріжку під номерами на другому поверсі. Звичайна та неквапна перевірка, зроблена швидше вимушено, проте і не без прихованого відчуття гордості, подумалось Ричерові. Тоді чоловік згадав про неоглянену ділянку просто позаду себе, він озирнувся, щоб перевірити і її, і побачив забутий ним розкладний стілець. Він затягнув його назад, до сто другого номера, а там ідеально порівняв його разом з іншими предметами в номері, які знаходились просто під своїми копіями з другого поверху.

Це робилося більше з почуття обов'язку, ніж гордості. Адже ще день тому його це не хвилювало. Тоді він залишав стілець де-небудь. Де б він не стояв, він усюди був на своєму місці. Але новий день приніс певні зміни. Чомусь. Порт'є поводився, як командир в очікуванні приїзду генерала.

Ричер чекав. Тіні відступали, ярд за ярдом, тоді як сонце підіймалося вище. Він почув наближення ранкового потяга. Той загудів, запульсував і знову загудів.

Він чекав. У двісті третьому розсунули гардини. Вікно дивилося під кутом до сонця, воно було вкрито товстим шаром пилу з полів, як і все інше тут, але навіть крізь нього Ричер бачив чоловіка в костюмі з широко розведеними руками, які досі трималися за гардини, і він дивився в цей ранок наче з подивом, наче його вражало те, що сонце знову зійшло. Наче до цього це траплялося лише через день. Чоловік простояв так цілу хвилину, а тоді повернувся та зник із виду.

На стоянку заїхав білий седан. Кадилак, подумалось Ричерові. Хоча й не новий. То була машина з попереднього покоління. Довга та низька, вона наче обіймала собою дорогу та могла їздити лише по бульварах. Як лімузин. Хоч колір автівки був незвичним, ніби вона приїхала із Флориди чи Аризони. Незвично вона виглядала тут, у сільській місцевості. Це був перший седан, який трапився Ричерові за триста миль. Він був досить чистим. Недавно протертий, а швидше за все, повністю помитий. Ричер не міг побачити водія: скло було занадто темним.

Авто подалося вправо, а тоді задом під'їхало до паркувального місця під двісті третім номером. Спереду на ньому не було номерного знака. Водій із машини не вийшов. Перед седаном розчинилися двері двісті третього номера, і з них вийшов чоловік у костюмі. У руці в нього була та сама сумка із коричневої шкіри. Якусь мить він просто стояв і вдихав повітря. Наче в подиві. Тоді він вискочив зі свого трансу й попрямував до сходів із похмурим виглядом, проте з легкістю в ногах; він дуже плавно та легко рухався, не грав м'язами, як атлет, а граційно йшов, наче танцюрист чи театральний актор. Він зійшов сходами донизу, і водій кадилака вийшов із машини, щоби з ним привітатися.

Водій був не знайомий Ричерові. Йому було близько сорока, він був високим та мав гарну фігуру: не був ані товстим, ані худорлявим, мав густе волосся та простодушний вираз обличчя. Іще один молодший менеджер, подумалось Ричерові. Чоловік у костюмі потис водієві руку та пірнув на задні сидіння. Водій поніс шкіряну коричневу сумку до багажника та поклав її досередини, наче виконував якусь особливу процедуру. Тоді він знову сів за кермо, машина стартувала з місця й поїхала геть.

Ззаду на ній також не було ніякого номерного знака. Ричер підвівся й пішов у душ.

Ченг уже сиділа в їдальні за високим столиком у кутку, який вони займали раніше. Спиною вона була повернена до стіни. Вона зайняла ще один, сусідній, столик, почепивши своє пальто на стілець за ним. Ричер передав їй пальто й сів поруч, пліч-о-пліч, також спиною до стіни. Що було цілком правильно з тактичної точки зору, проте незручним з будь-якої

іншої. Ченг чудово виглядала у футболці. Її волосся досі було вологим, через що нагадувало чорнило. Руки її були довгими та спортивними, а шкіра гладенькою. Вона сказала:

– Чоловік у костюмі вже поїхав. Він мав із собою свої речі, тому не повернеться. На щастя.

– Я бачив, – відповів Ричер. – Зі своєї кімнати.

– Я саме поверталася зі станції. Ківера не було на ранковому потягу.

– Мені шкода.

– Тож час настав. Я більше не буду на нього чекати. Мені потрібно розпочати його пошуки. Його номер – двісті п'ятнадцятий. Я підглянула крізь вікно. На дверцятах шафи висить сорочка великого розміру. А двісті тринадцятий зовсім порожній.

– Гаразд. Ми повинні якось потрапити досередини.

– Ми?

– Образно, – відповів Ківер. – Мені сьогодні більше нічого робити.

– Ми підемо туди зараз?

– Давайте спочатку поїмо. «Їж, поки є можливість». Це золоте правило.

– Зараз могла би випасти чудова можливість це зробити.

– Могла б, але пізніше буде краща. Коли покоївка почне там прибирати, вона може відчинити нам двері.

Цієї миті до них підійшла офіціантка з кавою в руках.

11

Після сніданку вони дійсно натрапили на покоївку, яка розпочала свою роботу, але та була ще далеко від номера Ківера. Була зайнята на зовсім іншому боці «підкови», готуючи двісті третій номер до повторного заселення після виїзду з нього чоловіка в костюмі. На проході перед номером стояв її переповнений візочок, а двері номера були відчиненими. Ззовні було видно, як вона саме розстеляла ліжко. Ключі від номерів мали б висіти в неї на поясі, чи бути в кишені, чи на ручці її візка.

Ричер сказав:

– Думаю, мені слід підійти до неї та привітатися.

Він повернув ліворуч біля двісті одинадцятого, тоді ще раз ліворуч біля двісті шостого, а тоді зупинився, порівнявшись із візком, та зазирнув усередину до двісті третього номера.

Покоївка плакала. І при цьому вона все одно продовжувала працювати. Вона була білою, худорлявою, наче шпала, з майже невидимими слідами колишньої молодості, вона саме заносила рушники до ванної. Вона схлипувала і пхенькала, і сльози котилися вниз по її обличчю.

З-за дверей Ричер запитав:

– Мадам, із вами все гаразд?

Жінка зупинилася, випустила рушники з рук і випросталася. Вона форкнула, зробила вдих і вп'ялася поглядом у Ричера, а тоді обернулася і втупилася в дзеркало, а тоді знову обернулася без жодної реакції, наче її зовнішній вигляд не давав жодних причин для хвилювання.

Вона всміхнулася й тоді промовила:

– Я дуже щаслива.

– Гаразд.

– Ні, справді. Перепрошую. Просто чоловік, який щойно звідси виїхав, залишив мені чайові.

– І що, вони у вас перші за весь час?

Вона відповіла:

– Вони в мене найкращі за весь час.

Вона була одягнена в робочий халат із великою кишенею внизу, яка могла вмістити будь-що. Вона обережно двома руками витягла конверт. Він був меншим за звичні розміри конвертів для листування. Він швидше нагадував відповідь на вишукане запрошення. Зверху на ньому авторучкою було написано «Дякую».

Великим пальцем вона відігнула верхню частину конверта та витягла звідти купюру в п'ятдесят доларів. Улісс Грант, власною персоною спереду на купюрі.

– П'ятдесят баксів, – сказала вона. – До цього найбільшою сумою, яку я отримувала, було два долари.

– Вражаюче, – відповів Ричер.

– Це настільки змінить моє життя, ви навіть не уявляєте.

– Я за вас дуже радий, – відповів Ричер.

– Дякую. Виходить, дива таки іноді трапляються.

– Чи знаєте Ви, чому це містечко називається «Материн Споочинок»?

Жінка на хвилину замислилась.

– Ви мене запитуєте чи хочете мені розповісти?

– Я вас запитую.

– Я не знаю.

– Ви ніколи не чули жодних історій?

- Про що?
- Про матерів, – відповів Ричер. – Які спочили, у прямому чи переносному значенні.
- Ні, – сказала вона. – Я про це нічого не чула.
- Ви можете впустити мене у двісті п'ятнадцятий номер?
- Якусь мить вона думала.
- Ви чоловік зі сто тринадцятого? І зі сто шостого, попередньої ночі?
- Так.
- Я не можу відчинити двері нікому, окрім людини, яка винайняла цей номер. Пробачте.
- Це було корпоративне бронювання. Ми всі працюємо разом. Нам потрібно пересуватися по місцевості. Це командне завдання.
- Я мушу порадитися з менеджером.
- Не турбуйтеся, – відповів Ричер. – Я сам із ним пораджусь.

Але одноокого не було на його робочому місці. Явно непередбачувана відсутність, адже стіл його виглядав, наче робочий процес перервали раптово та досить недавно. Папки та бухгалтерські книги були розгорнені, ручки лежали зверху на нотатниках, а ще там стояла чашка для кави «із собою», яка виглядала ще досить теплою. Але порт'є там не було.

За столом у стіні були двері. Особистий кабінет, здогадався Ричер. Там мав бути розкладний диван, і маленька кухонька, і хоча б невеликий туалет. Саме там зараз і міг бути одноокий. Є такі речі, які не можуть зачекати.

Ричер прислухався, проте нічого не почув. Він обійшов стіл і став на колишнє місце порт'є. Він глянув на книги з рахунками. І на папки. І на нотатники. Звичайні для мотелю речі. Рахунки, замовлення, перелік речей, що потрібно зробити, підрахунки прибутку. Він знову прислухався. І знову нічого. Тоді він висунув одну шухляду. Ту, де одноокий тримав ключі від номерів. Він поклав туди ключ від сто тринадцятого, а замість нього взяв ключ від двісті п'ятнадцятого. Він засунув шухляду. Тоді він став по інший бік столу та видихнув. Одноокий не повернувся. Можливо, у нього був розлад шлунку. Ричер обернувся та вийшов із приймальні.

Він перетнув «підкову» та пішов нагору, до номера Ченг. Показав їй ключ, а вона запитала:

- Скільки у нас на це часу?
- Він відповів:
- Стільки, на скільки Ківер проплатив номер. Цілий тиждень, мабуть. Я займу його кімнату. Одноокий не буде проти. Він свої гроші отримав. А Ківер не може висловити свою думку з цього приводу.
- Це спрацює?
- Можливо. Хіба що вони викличуть поліцейний загін.
- У такому випадку ми подзвонимо до «911». Як це повинен був зробити Ківер.
- Чоловік у костюмі залишив п'ятдесятидоларові чайові для покоївки.
- Це багато. Стільки коштує цілий тиждень на круїзному лайнері.
- Вона дуже зраділа.
- Не дивно. Це наче зарплата за цілий тиждень.
- Мені стало соромно, що я ніколи не залишаю більше п'ятірки.
- Він був багатим. Ви самі це казали.

Ричер нічого не відповів і підійшов до дверей Ківера. Він уставив ключ у замок. Тоді відчинив двері, відступив убік і сказав:

– Після вас.

Ченг увійшла досередини, а Ричер пішов слідом за нею. Сліди перебування тут Ківера були повсюди. Сорочка на ручці дверцят, акуратний набір для подорожей у ванній, розкрита

обшарпана валіза біля стіни, а всередині в ній ціла купа одягу. Усе було обережно розкладено по своїх місцях покійкою. Кімната виглядала чисто та охайно. Жодного портфеля. Жодної сумки для ноутбука, чи товстих зошитів, чи списаних від руки сторінок. Принаймні на видноті нічого цього не було.

Ричер обернувся та зачинив двері. За довгі роки своєї непростой кар'єри він обшукав сотні мотельних номерів і чудово на цьому знався. Він міг знайти будь-яку річ у будь-якому місці. Він запитав:

– Ким був Ківер до того, як став агентом ФБР?

Ченг відповіла:

– Він був поліцейним детективом, а ще мав диплом юриста з вечірньої школи.

А це означало, що він також не раз робив обшуки в мотельних номерах. Це означало, що він не лишав би певні речі на видноті. Він знав деякі хитрощі. Не те щоб у цьому номері було багато можливостей для схованки. Він не був складним витвором архітектури.

Ченг сказала:

– Ми самі себе обманюємо, стовідсотково. Порт'є міг тут бути вже з десятків разів. Або когось сюди впустити. Ми маємо розуміти, що цю кімнату могли вже давним-давно обшукати.

Ричер кивнув:

– Але чи ретельно це було зроблено? Ось у чому запитання. Тому що одна річ нам відома напевне. Ківер до якогось моменту знаходився у своєму номері, а тоді він покинув це місце. Він міг поїхати звідси з трьох різних причин. По-перше, він міг узятися за невинну справу, яка в реальності виявилася зовсім іншою. По-друге, його могли звідси витурити з криками та бійками якісь невідомі. А по-третє, він міг сидіти тут на ліжку, обмірковуючи певні речі, і дещо спало йому на думку, наче справжній момент істини: «*Халена!*» – і тоді він встав і поспішив до телефону-автомата в універсамі, щоб подзвонити «911», без подальшої метушні. Проте йому так і не вдалося цього зробити.

– Не вдалося? Що ви маєте на увазі?

– Я маю на увазі, що цей хлопець зник. Скажіть мені, куди й чому, і я відмовлюся від усіх своїх інших версій.

– Жодна з цих версій його зникнення не означає, що ми щось знайдемо в цій кімнаті. Щось таке, на що всі інші не звернули уваги.

– Ні, думаю, третя версія саме це й означає. Можливо. Уявіть собі цю ситуацію. «*Халена!*» Ви вражені. І саме тієї миті ви опиняєтеся в серйозній небезпеці. Ситуація настільки серйозна, що вам слід одразу бігти до телефону. Але тоді вас буде викрито. Це ж зовсім не те саме, що дзвінок по мобільному за зачиненими дверима. Це прогулянка на свіжому повітрі. Яка має свій певний ризик. Саме тому ви захочете залишити якісь сліди за собою. Ви швидко шкрябаєте записку й ховаєте її подалі. А вже тоді йдете на пошуки телефону.

– І так до нього і не дістаєтеся.

– Так говорять розрахунки. Іноді.

– Але цю записку так вдало заховано, що ніхто її досі не знайшов. Проте не настільки добре, щоб ми також не могли її знайти. Якщо записка взагалі була. Якщо третя з трьох версій справді правильна. Якщо ми глибоко не помиляємося.

– Це передбачуваний перебіг подій, – сказав Ричер. – Так просто мусило бути, правда ж? Було два моменти «*Халена!*». Невеликий, мабуть, за день до цього, після якого він і покликав вас на підмогу, і великий, після якого він побіг дзвонити копам.

– Залишивши перед цим записку.

– Я думаю, нам слід розглянути таку можливість.

Коли Ричер робив обшук у кімнаті, він розпочинав із самої кімнати, а не з її вмісту. Ті, хто ховали, а потім і ті, хто шукали, мали звичку ігнорувати фізичну структуру приміщення, яка завжди давала багато можливостей для роботи. Особливо для того, щоб заховати аркуш паперу. Радіатор під вікном міг розкриватися, і у дев'яти випадках із десяти там можна було знайти пластикове відділення, спроектоване спеціально для того, щоб тримати в ньому папір, часто це була гарантія на товар чи інструкція до нього, проте серед них винахідлива людина могла б сховати ще цілий десяток сторінок.

Або ж, якщо тут була штучна система опалення та охолодження, то точно були б вентиляційні решітки, які легко можна було б відкрутити. За потаємними розсувними дверцятами можна чудово сховати документи. Стелю було викладено панелями, які легко знімаються за потреби. На розсувних дверцятах шафи також був невидимий для непрофесійного ока бік, і ще багато таких місць повсюди.

А вже тоді на черзі були меблі. У цьому випадку це було ліжко, два столики біля ліжка, оббите тканиною крісло, стілець за обіднім столом, сам стіл та невеликий комод.

Вони шукали скрізь, проте так нічого і не знайшли. Потім Ченг сказала:

– Все одно варто було спробувати. Я навіть тішуся, що ми нічого не знайшли, у якомусь сенсі. Це надає справі певної незавершеності. Я хочу, щоб із ним усе було гаразд.

Ричер відповів:

– Я хочу, щоб він зараз був у Вегасі із дев'ятнадцятирічною кралею. Проте, оскільки ми не отримали від нього жодного повідомлення, можна дійти висновку, що все далеко не так. Тож ми повинні бути насторожі.

– Він колишній коп і спецагент. Яка відстань звідси до універсаму? Що з ним могло трапитися?

– Десь двісті футів. Магазин знаходиться позаду їдальні. Будь-що могло трапитися.

Ченг нічого не відповіла. Ричер відчував бруд на руках. Від пересування меблів та торкання тих поверхонь, які вже давно ніхто не прибирав. Він увійшов до ванної та відкрив кран, щоб помити руки. Мило було новим, ще запакованим у паперову обгортку. Світло-блакитного кольору, гофрованої форми та із золотистою емблемою. Точно не найгірше місце, у якому Ричерові доводилось побувати, судячи з усього. Він розпечатав упаковку з милом та зірвав папір. Смітник стояв під раковиною. Сама раковина була досить глибокою. Потрібно було добряче викрутитися, щоб дістатися до смітника. Та ще й лівою рукою. Проте йому це вдалося. А тоді він почав мити руки, спочатку новим милом це було зробити непросто, а потім воно стало більш піддатливим. Він витер руки свіжим, чистим рушником, а тоді йому раптом дещо спало на думку, і він нахилився, щоб перевірити, чи його зіжмакана кулька з обгортки мила влучила в ціль.

Не влучила. Смітник був невисоким, наче куций циліндр, а ще він стояв дуже близько до лівого кутка, тому за ним ще точно залишалось трохи місця. Той самий простір, який, скоріше за все, ігнорували навіть покоївки під час прибирання. Не за два долари чайових же їм там прибирати. Це було те саме місце, яке ставало кладовищем для заблукалих викинутих речей.

Їх було три. Одна кулька належала йому. Він відрізнув її за вологістю. Одна була такою ж, як його власна, тільки абсолютно сухою. Від попередньої упаковки мила. А третя була шматком добряче зіжмаканого та понищеного паперу, наче звичайне сміття з кишені.

12

Папір був квадратної форми та білого кольору, зі сторонами приблизно в три з половиною дюйми завбільшки, один бік у нього був клейкий. Це була наліпка з нотатника чи відривного блокнота. Ричерові траплялися такі речі й раніше. Аркуш був складений учетверо, і він точно подорожував у кишені протягом місяця або й більше. Складки були протертими, а кутики понищеними. Поверхня була трохи стертою. Ричер припустив, що цей аркуш хтось недбало кинув у смітник, можливо, зробивши це двома пальцями, як під час виконання якогось картярського трюку, але папір не дістався свого місця призначення та осів на безлюдній території.

Він розігнув аркуш та спробував його розрівняти. Те, що мало б бути передньою стороною аркуша, було порожнім. Лише брудні потертості та світла пляма синього кольору, мабуть, від джинсової тканини. Носили в задній кишені джинсів, подумалось Ричерові.

Він повернув аркуш. Те, що мало б бути зворотнім боком аркуша, було вкрите написами. Поспішно нашкрябана кульковою ручкою записка. Якись каракулі, не інакше. Там був телефонний номер і слова: *«Двісті смертей»*.

Ричер запитав:

– Цей почерк належить Ківерові?

Ченг відповіла:

– Я не знаю. Я ніколи не бачила почерк Ківера. А цей зразок точно не назвеш найкращим. Ми не можемо нічого казати напевне. Думайте, як адвокат захисту. Тут немає жодної системи охорони доказів при передачі. Будь-хто міг залишити це тут. Хтозна-коли.

– Звісно, – відповів Ричер. – Проте, думаю, це все-таки належало Ківерові. Що б це могло бути?

– Бути? Мабуть, нотатка, зроблена під час телефонної розмови. У його офісі. У його запасному пристанищі. Можливо, він налагоджував із кимось контакт, а може, він когось обдзвонював. Високі ставки, враховуючи дві сотні смертей та телефонний дзвінок, який міг бути як від клієнта, так і від незалежного джерела зі збору даних. Або від джерела зі збору додаткової інформації.

– Чому він це викинув?

– Тому що пізніше він записав усі ці дані детальніше, і ця записка стала йому непотрібною. Можливо, він стояв тут перед дзеркалом, споглядаючи себе, як це робить більшість людей. Може, він викинув стару хустинку й витягнув нову, а заодно і перевіряв кишені. Може, він якийсь час не одягав ці штани.

Код телефонного номера із записки був 323. Ричер запитав:

– Це ж код Лос-Анджелеса, правда?

Ченг кивнула й відповіла:

– Це може бути і стільниковий номер, і стаціонарний.

– Двісті смертей. Це можна розцінювати як серйозну небезпеку.

– Якщо ця записка належала Ківеру. Якщо вона стосувалася цієї справи. Вона могла належати будь-кому і стосуватися казна-чого.

– Хто б іще потрапив у цю місцевість із двома сотнями смертей на думці?

– А хто сказав, що це сталося тут? Навіть якщо ця записка належала Ківерові, вона могла стосуватись якоїсь давньої справи. Чи зовсім іншої місцини. Або це могла бути справа адвоката, що займається заборгованостями, ще минулорічної давності, який тут нав'язував свої послуги постраждалим від нещасних випадків. Як тут узагалі могло трапитися двісті смертей? Це ж двадцять відсотків від усього населення. Хтось би та й помітив. У цьому випадку тут не знадобилося б наймати приватного детектива.

– Давайте наберемо цей номер, – запропонував Ричер. – Подивимось, хто зніме слухавку.

Ричер замкнув номер, вони зійшли вниз металевими сходами й побачили, що за сто футів від них одноокий порт'є вийшов з-за свого робочого місця й поспішив їм назустріч, махаючи руками та стосовно чогось сильно жестикулюючи. Коли він до них підійшов, то сказав:

– Пробачте, сер, проте двісті п'ятнадцятий заброньований не на ваше ім'я.

Ричер сказав:

– Тоді змініть свої дані. Номер забронював наш співробітник, і я збираюся в ньому проживати до його повернення.

– Ви не можете цього зробити.

– Навіть не починайте.

– Звідки у вас ключ?

– Знайшов під кущем. Щасливий випадок, мабуть.

– Цього не можна робити.

– Тоді викличте копів, – сказав Ричер.

Порт'є нічого не відповів. Якусь мить він обурено сопів, а тоді обернувся й пішов геть без жодного слова.

Ченг запитала:

– Думаєте, він викличе копів?

– Не викличе, – відповів Ричер. – Він вирішив за потрібне сказати нам, що він це зробить – так сер, просто тут і негайно. Плюс копії, мабуть, щонайменше за п'ятдесят миль звідси. Чи навіть за сто. Вони не прийдуть розбиратися із номером, за який уже заплачено гроші. Та й узагалі, якщо людям є що приховувати, вони нізащо не викличуть копів.

– Що ж він тоді робитиме?

– Я впевнений, що ми ще про це дізнаємось.

Вони вийшли на широку вулицю і пішли повз фасад їдальні до універсаму. Сонце було в зеніті, і в місті наче все завмерло. Жодного руху, ніякого натовпу. За п'ятдесят ярдів попереду виднілась вантажівка, яка саме повертала на бічну вуличку. А ще неподалік стояв хлопчик, який кидав тенісний м'ячик об стіну та відбивав його палицею. Наче на тренуванні з бейсболу. Він досить непогано грав. Можливо, його фото навіть заслуговувало на те, щоб бути надрукованим у газеті. На старому шляху проїжджала через рейки вантажівка FedEx і рухалася в напрямку міста.

Універсам був традиційною сільською будівлею: проста споруда із пласким дахом, повернена одним кутком до вулиці, із оздобленим гостроверхим фасадом, який був викладений із дощок навхрест та пофарбований у темно-червоний колір. На ньому висів знак із надписом круглими буквами золотистого кольору: «*Материн Спочинок. Галантерея*». У будинку були лише одні двері та одне вікно, яке було дуже маленького розміру і призначалося виключно для освітлення приміщення, а не для вигідного та привабливого показу товару. Вікно було вщент укрите наліпками з невідомими Ричерові назвами. Назви брендів, припустив він, що виробляли якісь загадкові, проте життєво необхідні для цієї місцевості речі.

За дверима знаходився невеликий коридорчик, у якому на стіні висів телефон-автомат. Жодного звукопоглинаючого накриття. Лише сам апарат, повністю металевий – навіть дріт. Ченг опустила декілька монет у щілину і набрала номер. Вона якусь мить слухала гудки, а потім мовчки поклала слухавку. Тоді вона сказала:

– Автовідповідач. Стандартний запис телефонної компанії. Жодної прив'язки. Жодних імен. Проте схоже на стільниковий телефон.

Ричер сказав:

- Вам слід було залишити повідомлення.
- Немає сенсу. Мені сюди ніхто не додзвониться.
- Спробуйте подзвонити Ківерові ще раз. Про всяк випадок.
- Я не хочу. Не хочу знову слухати, як він не відповідає на дзвінок.
- З ним або все гаразд, або ні. А від того, будете ви йому дзвонити чи ні, нічого не зміниться.

13

Поїздом було б добиратися швидше, проте до його відправлення залишалося ще вісім годин, тож вони поїхали автомобілем, який Ченг узяла напрокат. Це був компактний форд-позашляховик зеленого кольору. Його салон був простим, а ще авто не мало жодних позначок. Чувся сильний запах мийного засобу для шкіряних оббивок. Уже за хвилину вони їхали за містом по старому шляху, де раніше рухалися каравани фургонів, і тоді вони повернули на південь, потім на захід, а тоді знову на південь, через величезну шахову дошку безмежних золотих полів, аж поки не виїхали на місцеву дорогу, яка прогнозувала виїзд на трасу через двісті миль.

Ченг була за кермом, одягнута у футболку. Ричер відсунув своє сидіння назад і спостерігав за нею. Однією рукою вона притримувала кермо вниз, а друга лежала в неї на коліні. Її очі постійно бігали туди-сюди: то на дорогу попереду, то на дзеркала, то знову на дорогу. Вона то намагалася періодично всміхатися, то кривилася: видно було, що в її голові снує купа думок. Її плечі були трохи зведені вперед, і тому вона сутулилася. Із чого Ричер зробив висновок, що вона хоче здаватися меншою. З таким її наміром він був абсолютно не згоден. Йому вона здавалася пропорційною. Так, у неї були довгі кінцівки і вона мала міцну статуру, проте все було при ній.

«Думаю, я достатньо хороша людина, проте причина не в мені».

Він нічого не сказав. Вона подивилася в дзеркало знову і сказала:

— За нами рухається вантажівка.

Він запитав:

— На якій відстані?

— Десь за сотню ярдів.

— Скільки вона вже їде за нами?

— Близько милі.

— Це ж дорога загального користування.

— Але вона рухалася дуже швидко спочатку, а тепер вона їде позаду нас. Наче вона нас шукала і нарешті знайшла.

— Машина лише одна?

— Це все, що я звідси бачу.

— Не схоже на спецзагін.

— Здається, там лише двоє людей. Водій та пасажир.

Ричер не хотів обертатися й дивитися назад. Він не хотів, щоб хтось із цих двох побачив на якусь мить його схвильоване обличчя в задньому вікні. Тому він трохи зігнувся і посунувся вбік, аж поки не зміг побачити відображення в дзеркалі на дверцятах з боку Ченг. Вантажівка була приблизно за сотню ярдів від них. Мабуть, це форд, подумалось йому. Серйозне авто, габаритне та досить помітне продовжувало рух. Воно було темно-червоного кольору, як універсам. Усередині сиділо двоє чоловіків, поруч, пліч-о-пліч, проте на відстані один від одного – через незвичайно велику ширину транспортного засобу.

Ричер випрямився і подивився через лобове скло. Пшениця із заходу, пшениця зі сходу, і дорога, яка тяглася абсолютно прямо, аж поки не зникла за горизонтом. Узбіччя посипали гравієм для стоку води, проте канав не було. І жодних поворотів не було також. Полям не було кінця-краю. У буквальному сенсі. Можливо, це одне й те саме поле простягалося аж до кінця дороги. Двісті миль. Це виглядало досить імовірним.

Жодних інших машин не було в полі зору. Він запитав:

— Вас тренували у Квантико на випадок таких ситуацій?

Вона відповіла:

– До певної міри. Але це було дуже давно. І в зовсім іншому середовищі. Здебільшого, це було на території міста. Зі світлофорами, перехрестями та дорогами з одностороннім рухом. Тут у нас немає великого вибору. А вас тренували для таких випадків?

– Ні, я завжди погано водив авто.

– Нам слід дочекатися, поки вони почнуть діяти?

– Перш за все нам потрібно дізнатися, що їм наказали робити. Якщо їх відправили лише наглядати за нами, ми можемо заманити їх аж до Оклахома-Ситі, а там уже від них відірватися. Єдині битви, які справді можна виграти, – це ті, у яких не береш участі.

– А що, коли це не просто стеження?

– Тоді вони зроблять усе, як у кіно. Вони вріжуться в нас іззаду.

– Щоб нас налякати? Чи ще гірше?

– Це буде для них занадто серйозно.

– Вони зроблять усе для того, щоб це нагадувало нещасний випадок. Жінка-туристка заснула за кермом та розбилася. Я впевнена, таке трапляється повсякчас.

Ричер мовчав.

– Ми не можемо від них відірватися, – сказала Ченг. – Не на цій машині.

– То давайте дозволимо їм наблизитися до нас, а тоді повернемо на іншу смугу і додамо газу. Відішлемо їх куди подалі.

– Коли?

– Мене не питаєте, – сказав Ричер. – Я завалив правила водіння. Не протримався і дня. Мене відправили для кваліфікації в іншій сфері. Коли вони стануть великими у відображенні в дзеркалі, мабуть.

Ченг продовжувала вести машину. Тепер вона кермувала обома руками. Одна хвилина. Дві. Тоді вона сказала:

– Я хочу подивитися, що вони робитимуть. Ми повинні спонукати їх до дій.

– Ви певні?

– Вони господарі поля. Ми мусимо їх трохи підбадьорити.

– Гаразд. Додайте трохи швидкості.

Вона натиснула на педаль газу, а він обернувся і почав дивитися крізь заднє вікно. Швидка поява стурбованого обличчя. Він сказав:

– Швидше.

Маленький зелений форд підстрибнув і помчався вперед, проїхавши майже двісті ярдів, і тоді вантажівка нарешті відреагувала: її решітка трохи піднялася, і вона почала насуватися ближче. Ченг сказала:

– Дайте мені відлік у реальному часі. Я не можу судити по дзеркалах.

– Вони зараз десь за вісімдесят ярдів, – відповів Ричер. – А це означає, що в нас вісім секунд.

– Менше, бо я збираюся трохи скинути швидкість. Інакше ця штуkenція просто перекинеться.

– Шістдесят ярдів.

– Гаразд, спереду нікого немає.

– І позаду також. Нас на дорозі лише двоє. Сорок ярдів.

– Я ще трохи скину швидкість. Ми не зможемо зробити цього, якщо їхати понад шістдесят.

– Двадцять ярдів.

– Я зроблю це, коли буде десять.

– Гаразд, зараз, робіть це зараз!

І вона зробила. Вона подала трохи вліво і різко натиснула на гальма. Вантажівка опинилася всього за декілька міліметрів від того, щоб ударитися об правий задній бік авто, але

схибила і далі набирала швидкості, а коли її водій натиснув на гальма, було вже пізно. Тим часом маленький зелений форд продовжував сильно розгойдуватися та втрачати рівновагу, але вже за мить він завмер і повернувся до норми, виїхав на свою смугу за сотню ярдів від вантажівки, і їхні позиції відносно один одного змінилися в повністю протилежному напрямку всього лише за декілька секунд метушні.

Ченг сказала:

– Звісно, це порушує досить очевидне запитання: а що тепер? Якщо ми розвернемось, вони також це зроблять. І тоді вони знову почнуть нас переслідувати.

– Ведіть машину прямо на них, – відповів Ричер.

– І розбитися?

– Це теж один із варіантів.

Але вантажівка почала рух першою. Вона розвернулася та попрямувала просто на них, але робила вона це дуже повільно, наче підкрадалася, набагато повільніше ніж середня звична швидкість. Ричер сприйняв це як повідомлення. Наче білий прапор.

– Вони хочуть поговорити, – сказав він, – вони хочуть поспілкуватися віч-на-віч.

Вантажівка зупинилася за десять ярдів попереду від них, і обоє дверей розчинилися. Двоє чоловіків вибралися назовні. Міцні чолов'яги, обоє приблизно по шість футів заввишки та з вагою понад двісті фунтів. Обом було трохи за тридцять, у обох на обличчі дзеркальні сонцезахисні окуляри, обоє були зодягнені в тонкі бавовняні куртки зверху футболок. Вони мали насторожений, проте водночас і впевнений вигляд. Наче знали, що роблять. Наче грали на своїй території.

Ченг сказала:

– У них мусить бути при собі якась зброя. Інакше вони б на це просто не пішли.

– Можливо, – відповів Ричер.

Двоє чоловіків зупинилися посередині нейтральної території між двома авто. Один стояв ліворуч від центральної лінії, а другий – праворуч. Вони стояли в невимушених позах, просто очікуючи та тримаючи руки на поясі.

Ричер сказав:

– Наїдьте на них.

– Я не можу цього зробити.

– Гаразд, думаю, мені варто піти й дізнатися, чого вони хочуть. Якщо виникнуть проблеми, їдьте до Оклахома-Ситі без мене, і нехай вам щастить.

– Ні, не виходьте. Це надто небезпечно.

– Для мене чи для них? Вони ж лише двійко сільських хлопців.

– Ми повинні врахувати, що в них може бути зброя.

– Це лише тимчасово.

– Ви збожеволіли.

– Мабуть, – відповів Ричер. – Проте не забувайте, що саме Дядько Сем⁷ зробив мене таким. Я пройшов усі підготовчі курси, окрім водіння.

Він відчинив двері та вийшов із машини.

---

⁷ Дядько Сем – вигаданий карикатурний персонаж, що став символом США та, зокрема, їхнього федерального уряду.

14

У маленького зеленого форда дверцята кріпилися на передніх петлях, як і в більшості авто, і відчинялися вони лише на дві третини по ходу руху, тож коли ти виходив із машини, то одночасно і відступав трохи назад, і саме завдяки цьому в Ричера з'явився кращий кут огляду. Таким чином, блок циліндрів опинився між Ричером та чоловіками. Тож якби вони вирішили під'їхати зараз ближче до нього та почати в нього стріляти одразу ж, він зміг би заховатися за куленепробивним щитом. Якщо в них була така зброя. А це ще абсолютно не доведено. Хоча, якщо в них дійсно була зброя, Ричер не міг зрозуміти, чому вони не стали стріляти від самого початку. Тепер цієї можливості вже не було. Вони могли б вистрелити через лобове скло. Ось де був самий початок. Хіба що вони хотіли зберегти машину цілою для симуляції правдоподібної аварії. Важко було б пояснити отвори від куль у склі, якби подорожня просто б заснула за кермом. Як би вони в цьому випадку пояснили наявність куль у мертвому пасажирові? А вони мусили б затягти тіло назад до машини, що було б не так легко. Ричер був би великою купою мертвого м'яса.

Він дійшов висновку, що стріляти вони не будуть. Якщо в них таки є зброя. Він звернувся до них:

– Хлопці, у вас усього тридцять секунд, тож не зволікайте і викладайте суть справи.

Чоловік, що стояв ліворуч, високо схрестив руки на грудях, наче викидало біля входу в нічний клуб. Ричер подумав, що це був знак підтримки на користь іншого чоловіка, що виступав серед них промовцем. Інший парубок сказав:

– Це стосується мотелю.

Руки він досі тримав на поясі. Ричер запитав:

– Що ви маєте на увазі?

– Ним керує наш дядько. Він бідний старий каліка, а ви йому завдаєте самих неприємностей. Ви порушуєте всі можливі правила.

Руки досі були в нього на поясі. Ричер вийшов уперед з-за задніх дверей та підійшов до правої фари форда. Він відчував тепло від двигуна. Тоді запитав:

– Які саме закони я тут порушую?

– Ви зайняли кімнату іншого гостя.

– Він зараз нею й так не користується.

– Немає значення.

Він усе ще тримав руки на поясі. Ричер зробив один крок, тоді другий, аж поки не порівнявся з лівою фарею автівки, але зупинився значно далі від неї, трохи по діагоналі. Саме тоді він опинився за десять ярдів від обох чоловіків, у вузькому трикутнику на нейтральній території. Чоловік зі схрещеними на грудях руками стояв у одному кутку, промовець – у іншому, а Ричер самотньо стовбичив у вузькому кінці цієї фігури. Чоловік, що був ліворуч, сказав:

– Ми тут для того, щоб забрати ключ.

Ричер зробив ще один крок. Тепер він стояв усього за сім футів від них. Усі троє утворили маленьку тісну групку. Жодних інших машин у полі зору не було. Пшениця навколо гоїдалася хвилями, наче безкрає золоте море. Ричер відповів:

– Я поверну ключ, коли виїду з готелю.

Чоловік, що стояв ліворуч, сказав:

– Ви вже з нього виїхали. На цю мить. І вас ніхто не поселить, якщо ви повернетесь.

Адміністрація залишає за собою право відмовляти деяким гостям у поселенні.

Ричер промовчав. Хлопець зліва сказав:

– І більше вам ніде буде залишитись на ніч у Материному Спочинку. Мотель нашого дядька – єдина пташка на ринку. Вам зрозуміло?

Ричер запитав:

– Чому містечко називається «Материн Спочинок»?

– Я не знаю.

– Звідки взялися ці ваші претензії? Лише від вашого дядька чи з інших джерел?

– Яких інших джерел?

– Ті, про які я чув.

– Немає інших джерел.

– Приємно чути, – відповів Ричер. – І передайте своєму дядькові, що я не порушував ніяких законів. Перекажіть йому, що гроші за номер він отримав. Скажіть йому, що ми ще з ним побачимося.

Хлопець, що стояв праворуч, розімкнув свої руки. Хлопець зліва запитав:

– Ви будете й далі створювати нам проблеми?

– Я вже створюю проблему, – відповів Ричер, – питання в тому, як ви будете її вирішувати.

Запанувала тиша, гаряча та самотня посеред невідомості, а тоді двоє хлопців відповіли, одночасно відкинувши вбік поли своїх пальто, зробивши це звичним рухом правих рук, демонструючи при цьому напіваавтоматичні револьвери в пласких кобурах, прикріплених до поясів.

І це було помилкою, про що Ричер міг би одразу їм розповісти. Він міг би розпочати довгу та палку навчальну лекцію про те, як вони визначили свою долю, завчасно розпочавши вирішальну битву, та про те, як вони скоротили свою початкову серйозну стратегію, так легковажно перейшовши до розв'язки одразу. На такі погрози потрібно відповідати, а це означало, що йому треба було прибрати їхні пістолети, тому що пішака, якого відправили на розвідку, слід відсилати назад переможеним, а ще тому, що мешканців Материного Спочинку варто було попередити, що наступного разу він приїде до містечка уже озброєним. Він хотів сказати їм, що у всій цій ситуації винними були саме вони. Він хотів пояснити їм, що вони самі накликали на себе біду.

Але він нічого їм не сказав. Натомість він також занурив руку під пальто, хапаючись там не за предмет, а за повітря, але ж ці двоє цього не знали, і як стрільці, яких навчили гарно прицілюватися, а саме такими вони й були, негайно дістали зброю та стали в бойову позицію, через що їхні ноги на мить втратили рівновагу. Ричер скористався цим, зробивши крок уперед та вдаривши хлопця ліворуч просто в промежину ще до того, як той устиг наповнину витягти свій револьвер із кобури. Це означало, що за той час чоловік, який стояв праворуч, устиг витягти свою зброю повністю, проте намарно, тому що на нього вже чекав удар Ричерового ліктя, який прийшовся йому на ліву вилицю, розбиваючи її при цьому та призводячи до втрати свідомості.

Ричер відійшов назад та перевіряв першого хлопця, який мав дуже стурбований вигляд, як і більшість хлопців, яких він раніше бив у промежину.

Револьверами були «Сміт» та «Вессон Сигма» сорокового калібру – частково полімерна та дорога зброя. Обидва були повністю зарядженими. В обох чоловіків він знайшов гаманці в задніх кишенях, у яких було близько ста доларів на двох, і Ричер забрав їх як воєнний трофей. У обох посвідченнях водія стояло прізвище Мойнахан, а це означало, що вони і справді могли бути братами або кузенами зі спільним дядьком. Одного з них звали Джоном, а іншого – Стивеном.

Ричер узяв револьвери та пішов у напрямку маленького зеленого форда. Вікно Ченг було опущеним. Він поклав один пістолет собі в кишеню, а другий подав Ченг. Вона взяла зброю з помітним ваганням. Він запитав:

– Ви чули щось із їхніх слів?

Ченг відповіла:

– Усю розмову.

– Висновки?

– Вони могли казати правду. Мотель міг бути їхньою єдиною претензією до нас. З іншого боку, може, і не єдиною.

– Я припускаю, що не єдиною, – відповів Ричер. – За номер їм заплатили. Звідки таке незадоволення?

– Вас могли вбити.

Ричер кивнув.

– І не раз, – сказав він. – Ще хтозна-коли. Але не сьогодні. Не ці двоє.

– Ви божевільний.

– Або ж просто добре підготовлений.

– То що тепер?

Ричер озирнувся. Хлопець праворуч саме приходив до тями. Хлопець зліва сутужно звивався та обмацував себе між грудною кліткою та колінами. Ричер сказав:

– Стріляйте в них, якщо спробують поворухнутися.

Він пройшов десять ярдів до їхньої вантажівки та заліз усередину. У бардачку він знайшов документи на авто та страховку на ім'я Стивена Мойнахана. Більше в кабіні не знайшлося нічого цікавого. Тоді він умотився за кермом та завів двигун. Він повів машину в напрямку узбіччя та припаркував її посеред гравію, з'їхавши лівими колесами з дороги, а правими заїхавши в пшеницю. Передом вантажівка була повернена в напрямку міста. Після цього він заглушив двигун та витягнув ключ.

По одному він перетягнув чоловіків у тінь від переднього бампера та припер їх до хромованої решітки. Обоє до того часу вже отямилися. Ричер сказав: «А тепер слідкуйте за мною», – і коли вони подивились на нього, узяв ключ, пожонглював ним та кинув його поперед себе в напрямку поля. Десь на сорок-п'ятдесят ярдів. У кращому випадку вони витратять щонайменше годину на його пошуки, і тільки за умови, що обоє знову зможуть звестися на ноги. А це може зайняти ще одну годину.

Тоді він повернувся назад, сів у форд, і Ченг завела машину. Час від часу він озирався та перевіряв, що відбувається позаду. Припаркована вантажівка ще деякий час була в полі зору, поступово зменшуючись та стаючи темною плямою вдалині, а тоді взагалі сховалась за північним горизонтом та зникла з очей.

Вони витратили ще три години на те, щоб дістатися до траси, а тоді побачили на знаках, що до Оклахома-Ситі залишилось іще дві. Поїздка була спокійною, принаймні до того моменту, коли через дев'яносто хвилин із телефону Ченг, що був у кишені, не почали доноситися різні гудки та дзвінки. Голосова пошта, текстові повідомлення та листи на електронну скриньку – усі попередньо збережені, а тепер нарешті й надіслані. Зв'язок було відновлено.

15

Ченг кермувала однією рукою, другою при цьому жонглюючи телефоном. Так продовжувалось, поки Ричер не сказав:

– Ми повинні з'їхати з дороги, поки подорожня по-справжньому не потрапила в автокатастрофу. Нам слід випити по чашці кави.

Ченг сказала:

– Я не розумію, як ви можете пити стільки кави.

– Закон земного тяжіння, – відповів Ричер. – Якщо випиваєш більше, воно одразу ж із тебе виходить. Залишається тільки продовжувати пити далі.

– У вас, мабуть, шалене серцебиття.

– Це краще, ніж узагалі ніякого.

Через мільйони вони побачили знак та повернули на дорогу, по якій у вузький ряд стояли різні забігайлівки, включно з автозаправками та вбиральнями. А ще там була старомодна будівля з невідповідного каменю у федеральному стилі, з якою дисонували яскраві неонові вивіски сучасного фірмового магазину кави та їжі. Вони припаркували авто, вийшли з нього та розім'яли кінцівки. Була післяобідня пора, проте досі було тепло. Вони скористалися вбиральнями та увійшли до кав'ярні. Ричер замовив собі звичну середню чашку чорної кави, а Ченг обрала холодну каву з молоком та льодом. Вони сіли за столик у куті закладу, і Ченг поклала на нього свій телефон. Це був тонкий сенсорний апарат завбільшки з невелику книжку в паперовій обкладинці. Вона торкалася та гортала сторінки, спочатку обираючи певну опцію, а потім перейшовши до текстових повідомлень та листів із електронної скриньки. Вона сказала:

– Від Ківера немає нічого.

– Спробуйте ще раз йому подзвонити.

– Ми обоє знаємо, що він не відповість.

– Іноді трапляються дуже дивні речі. Якось у нас троє поліцейних відділків та навіть Національна гвардія розшукували одного хлопця, аж раптом він з'явився сам, щойно повернувшись із відпустки за межами штату.

– Ми ж знаємо, що Ківер не у відпустці.

– Все одно спробуйте його набрати.

Вона так і зробила після недовгих вагань, спочатку набравши його домашній номер, а потім мобільний. Жоден із них не відповідав. Ричер сказав:

– Спробуйте ще раз подзвонити за номером у Лос-Анджелес. З того аркуша, де було про двісті смертей.

Ченг кивнула, готова одразу перейти до справи. Вона набрала номер та притисла слухавку до вуха. Цього разу на тому кінці дроту відповіли. Трохи здивована, вона сказала:

– Доброго вечора, сер. Можна дізнатися, з ким я розмовляю?

На таке запитання могла бути лише одна очевидна відповідь, подумав Ричер, у дусі самого запитання: «Хто запитує?»

Вона представилась:

– Мене звуть Мішель Ченг. Я приватний детектив, зараз працюю у Сіетлі. Раніше я працювала на ФБР. Тепер я працюю із напарником на прізвище Ківер. Думаю, він міг вам телефонувати. Ваш номер був у його номері мотелю.

Ричер не мав жодного уявлення, про що далі запитав співрозмовник із Лос-Анджелеса, але вже за мить він зрозумів, що той, мабуть, попросив продиктувати йому прізвище по буквах, бо Ченг сказала:

– K-I-V-E-R.

Запанувала довга пауза, а тоді прозвучала відповідь, і, швидше за все, вона була негативною, бо Ченг запитала:

– Ви в цьому впевнені?

Після цього розпочалася тривала розмова, здебільшого монолог, бо говорив лише чоловік із Лос-Анджелеса. Ричер не міг розчутити слів, а з виразу обличчя Ченг можна було зрозуміти тисячу суперечливих висновків, тож цим він не міг керуватися. У нього було відчуття, що її співрозмовник ретельно працював то над однією справою, то над іншою. А ще дуже детально про все це розповідав. Можливо, він актор. Чи кіноперсона. Зміст розмови залишався загадкою. Врешті-решт Ричер облишив спроби розшифрувати розповідь та вигадати їй правдоподібне пояснення, тому вирішив просто чекати.

Врешті-решт Ченг попрощалася та поклала слухавку, тоді зробила вдих та ковток своєї кави з льодом, а потім сказала:

– Його звуть Вествуд. Він журналіст, і працює він на «Лос-Анджелес Таймс». Власне, він науковий редактор. Не те щоб це дуже великий відділ, згідно з його словами. В основному, він пише вичерпні статті для їхнього недільного випуску. Він каже, що Ківер ніколи йому не телефонував. Він стверджує, що завжди одразу занотовує вхідні дзвінки просто в безпечну базу даних, тому що саме це доводиться робити всім теперішнім журналістам, каже він, на випадок, якщо хтось подасть на газету позов. Або якщо вони самі захочуть подати позов на якусь газету. Але Ківера немає в цій базі даних. Виходить, що він не дзвонив.

– Цей Вествуд не може бути клієнтом, на вашу думку?

Ченг похитала головою.

– Він би тоді мені про це розповів. Я сказала, що Ківер був моїм напарником.

– Коли ми знайшли цей номер, ви сказали, що він може належати або клієнтові, або незалежному джерелу інформації, або джерелу зі збору даних. Тож якщо це не клієнт, то це хтось із цих двох. Можливо, Ківер збирався зробити наступний дзвінок йому. Одразу після того, як зателефонував вам. Або ця роль могла дістатися вам. Вийти на зв'язок із Вествудом. Із будь-якою метою.

– Ми повинні прийняти той факт, що цей номер немає жодного стосунку до Ківера. Ця записка могла лежати в номері місяцями.

– Над чим зараз працює Вествуд?

– Над великою статтею про історію пшениці. Про те, коли її почали схрещувати та як вона стала такою, як тепер. Мені це видається безглуздом. Наче він хоче сказати: ми вже зробили її генетично модифікованою, тож давайте не зупинятися і рухатися далі в цьому напрямку!

– Хіба це має значення? Я про те, що ми щойно бачили море пшениці.

– Достатньо, щоб вистачило на цілу вічність. Але я в цій ситуації на боці захисту. Ця записка могла пролежати в тому номері цілий рік. А може, й два. Її міг залишити будь-хто з п'ятдесяти гостей. Чи навіть із сотні.

Ричер запитав:

– Наскільки приватним є номер Вествуда?

– Усе залежить від того, як давно він його змінював. Якщо цей номер старий, він уже всім відомий. Саме так воно й відбувається в теперішні часи. Особливо із журналістами. Якщо добре пошукати, то можна його знайти в Інтернеті. Що дуже люблять робити журналісти, які мені траплялися. Це дає їм можливість творити свою мережу.

Ричер мовчки допив свою каву. Ченг запитала:

– Про що ви думаєте?

– Я думаю про те, що адвокати захисту виграли б цю справу. Проте деякі члени суду присяжних точно втратили б спокійний сон. «А все тому, що є й інша можлива версія, і досить переконлива», – думатимуть вони о четвертій ранку. Все починається з вашого влас-

ного враження: якийсь недоумкуватий парубок із готівкою чи виписаними від руки чеками розпочинає безглузді пошуки, бо пшениця скоро вб'є дві сотні людей. Чи щось у тому дусі. А щоб це довести, потрібно переговорити із цим журналістом, який також у курсі справи. І ключовий момент – ось вам його номер! Що нам і доводить дещо, що стосується цього парубка. Він дістає цей номер з Інтернету, бо саме такий він тип. Цю записку я схильний не прив'язувати до нього. А сама версія видається мені дуже навіть послідовною. Це лише нав'язлива ідея якогось дивакуватого одинака, яка не становить жодної загрози аж до того моменту, поки не починає її становити.

Ченг сказала:

– Нам потрібно знову вирушати в дорогу.

16

У маленькому зеленому форді на щитку приборів був GPS-навігатор, тож будинок Ківера вони знайшли без проблем, у закинутому заміському районі на північ від меж Оклахома-Ситі. Це був одноповерховий будиночок на тупиковій вулиці. У дворі перед будинком росло молоде деревце, якому зараз було явно непереливки від нестачі води. З правого боку ділянки розташувався проїзд до будинку, який вів до гаража на одне авто. Дах було викладено бітумною черепицею коричневого кольору, а зовнішню обшивку зроблено із жовтого вінілу. Далеко не витвір мистецтва, проте вечірнє сонце надавало йому приємного вигляду, в якомусь сенсі. Будинок був схожим на справжній дім. Ричер уявив, як у двері заходить міцної статури чоловік, скидає на ходу черевики, а потім плюхається в потріпане крісло та вмикає якийсь матч.

Ченг припаркувала авто в проїзді. Вони обоє вийшли з машини та попрямували до дверей. На дверях був і звичайний дзвінок, і латунне дверне кільце, і вони скористалися обома, проте відповіді не отримали від жодного. Двері були замкненими. Ручка взагалі не поверталася в жоден бік. Через вікно проглядав похмурий інтер'єр.

Ричер запитав:

– У нього була сім'я?

– Розлучений, – відповіла Ченг, – як і багато інших людей в теперішні часи.

– І він явно не належав до тієї групи чоловіків, які залишають запасний ключ під горщиком для квітів.

– Я впевнена, що в нього була антивандальна сигналізація.

– Ми проїхали довгий шлях.

– Я знаю, – відповіла Ченг. – Давайте поглянемо ззаду будинку. За такої погоди він міг би залишити відчиненим вікно. Чи хоча б якусь щілинку.

Вулиця була тихою. Лише сім схожих один на одного будиночків, по три з кожного боку та один у тупиковому кінці. Жодного руху машин, жодного пішохода. Жодних допитливих очей. Не схоже на місце, де велося б Сусідське Спостереження. Усе мало якийсь скороминущий вигляд, проте нагадувало трансляцію в сповільненому темпі, наче тут мешкало семеро розлучених чоловіків, які вирішили пожити тут рік чи два, намагаючись повернутися до колишнього ритму життя.

Задній двір Ківерового будинку був обгороджений високим, аж по шию, парканом, дошки якого уже посіріли від впливу погоди. Там був невеликий газон, гарно доглянутий, а ще патіо із плетеним кріслом. Задню стіну будинку також було обкладено жовтою обшивкою. З того боку було чотири вікна та двері. Усі вікна були зачинені. Двері були суцільними внизу та мали дев'ять маленьких віконців нагорі. Наче в будиночку на фермі. Вони вели до вузького передпокою перед входом до кухні.

Місцевість була рівнинною, будинки невеликими, а паркан високим. Вони були убезпечені від пронириливих очей.

Ченг сказала:

– Я спробую дізнатися, як швидко реагує поліція в цьому районі. Я маю на увазі, якщо в нього є антивандальна сигналізація.

Ричер відповів:

– Десь між двадцятьма хвилинами і цілою вічністю, швидше за все.

– Тож ми маємо десять хвилин у запасі. Чи не так? Туди і звідти, швидко і зібрано. Я маю на увазі, це ж навіть не злочин. Ми з ним разом працюємо. Він не подав би на мене позову. Особливо за таких умов, як тепер.

– Ми не знаємо, що нам шукати.

– Окремі аркуші паперу, блокноти з відривними сторінками, зошити для нотаток, загалом, – усе, де він міг би щось написати. Беріть усе із собою, і ми переглянемо папери, коли залишимо це місце.

– Гаразд, – відповів Ричер. – Нам доведеться розбити вікно.

– Яке саме?

– Мені більше подобаються двері. Маленька шибка в григоріанському стилі, яка розташована найближче до дверної ручки. Так ми зможемо увійти досередини.

– Ну давайте, – відповіла Ченг.

Обрана шибка була найнижчою в лівому ряду, трохи заниженою для ліктя Ричера, проте досяжною, якби він присів навпочіпки та із силою вибив її. Тоді йому залишиться лише вибити друзки скла, що залишилися, розрізати собі руку аж до плечей, а тоді зігнути її в лікті та простягнути до ручки із внутрішнього боку дверей. Він повертів туди-сюди ручкою, щоб визначити вагу механізму та зусилля, яке йому доведеться докласти для того, щоб відчинити двері.

Двері відчинилися. Вони обережно прочинилися досередини, поверх килимка зі словами «Ласкаво просимо» у передпокої. На одвірку висів антивандальний пристрій. Невелике кругле приладдя білого кольору із пофарбованим дротом. Ричер прислухався, очікуючи попереджувальний сигнал. Тридцять секунд коротких гудків, яких власнику, зазвичай, достатньо для того, щоб дістатися до панелі пристрою та від'єднати систему. Жодного звуку не було. Ніяких гудків.

Ченг сказала:

– Це поганий знак.

Ричер поклав руку в кишеню та затиснув свій револьвер «Сміта-Вессона». Самовзвідний і без ручного запобіжника. Готовий до дії. Прицілься і стріляй. Він ступив із передпокою до кухні. Вона була порожньою. Усе стояло на своїх місцях. Жодних слідів насильства. Він пройшов до коридору. Вхідні двері розташувалися просто по центру. Сонце почало опускатися нижче. Будинок наповнився золотавим світлом. І спокійним повітрям, і тишею.

Він відчув, як позаду нього Ченг перемістилася ліворуч, тому зробив рух праворуч, до коридору із чотирма дверима, де була спальня господаря, невелика ванна кімната, а ще гостьова спальня з ліжками і одна гостьова кімната з кабінетом. Усюди було порожньо, усе стояло на своїх місцях, і не видно було жодних слідів насилля.

Він зустрівся із Ченг у коридорі, біля вхідних дверей. Вона похитала головою й сказала:

– Виглядає, наче він просто пішов по піцу. Він навіть не замкнув дверей.

На стіні висіла панель сигналізації. Її тут встановили недавно. На ній світився час та зелений сигнал. Хтось її уже від'єднав.

Ричер сказав:

– Давайте заберемо те, по що ми прийшли сюди.

Він повернувся до найменшої спальні, яка була омебльована предметами з одного набору: зверху висіли полички, а знизу стояли шафки, комоди та стіл – усі зроблені зі світлого шпону клена, а ще там були комп'ютер, телефон, факс і принтер.

Ричер припустив, що це інвестиція в подальшу кар'єру. «У нас є офіси повсюди». Цей скандинавський стиль виглядав заспокоїливо. Кімната була охайною, жодних слідів безладу.

Але паперів не було.

Жодних записників, зошитів для нотаток, блокнотів із відривними сторінками чи аркушів паперу.

Ричер стояв нерухомо. Він сказав:

– Цей хлопець був копом і федеральним агентом. Він проводив години за телефонними розмовами. Слухаючи гудки, чекаючи на відповідь та розмовляючи з кимось. Хтось узагалі

це робить без ручки та записника під рукою? Щоб писати, малювати якісь закарлюки та просто коротати час? Це ж незмінна звичка, поза сумнівами.

– Що ви хочете цим сказати?

– Я хочу сказати, що все це дурня. – Ричер нахилився до шафок під полицями.

Він висував одну шухлядку за іншою. В одній із них лежали запасні картриджі з тьоне-ром для принтера. У другій – запасні картриджі з фарбою для факсу. У третій були чисті блокноти з відривними сторінками. А поруч із ними лежали чисті записники з палітуркою на спіралях, досі запаковані по п'ять штук у поліетилен, а просто за ними були запасні блокноти для нотаток, тверді квадратні стосики хрусткого незайманого паперу зі сторонами по три з половиною дюйми.

– Мені шкода, – сказав Ричер.

– Чому?

– Це більше не видається мені історією з хорошим кінцем. Цей чоловік, безумовно, використовував багато паперу. Настільки багато, що купував його гуртовими партіями. Закладаюся, цей стіл був повністю укритий аркушами із записами. Ми могли б самі скласти всі деталі в єдине ціле. Проте хтось нас випередив. Із тією ж метою. Тож тепер тут нічого немає.

– Але хто?

– Боюсь, ми скоро дізнаємось, хто це був. Ківер у заручниках. Це тільки єдине можливе пояснення. Вони знайшли записку в кишені його куртки, можливо, вирвану із блокнота з відривними сторінками, а в кишені одних штанів вони знайшли гаманець, де було водійське посвідчення, з якого вони дізналися адресу, а саме там, припустили вони, і лежала решта записників, у яких, можливо, були й інші записи, а в кишені інших штанів вони знайшли ключі від будинку, що дало їм можливість просто увійти досередини, може, аж до цих панелей із сигналізацією, перед якими треба провести чимось, щоб вони вимкнулися. Можливо, брелок дистанційного управління на ланцюжку для ключів. Ретранслятор. Що могло б зіграти йому на користь, скоріше за все. Це може означати, що їм не довелося вибивати з нього код.

Ченг сказала:

– Це дуже грубо.

– Це єдине пояснення, яке спадає мені на думку.

– Але це не пояснює, хто це зробив.

– Материн Спочинок, – відповів Ричер. – Це останнє його місцеперебування, про яке нам відомо.

Вони обійшли весь Ківерів будинок, кімнату за кімнатою, на випадок, якщо вони щось пропустили. У передпокої не було нічого цікавого. Кухня виявилася звичайним місцем, яким не надто часто користувалися. Там були розпаровані прибори, залишки консервованої їжі, які попередньо купили в короткочасному пориві, проте так і не з'їли. Не було ніяких схованок, хіба що якісь предмети замурували в стіну та вміло покрили фарбою, яка повністю співпадала з кольором емульсійної стартової шпаклівки двадцятирічної давності, доповненою масними та брудними плямами.

Вітальня та закуток їдальні мали буденний вигляд. Пошуки далися легко. Господар дому, звісно, не в палатці ночував, проте було очевидно, що починав він тут жити з невеликою кількістю речей, і з часом мало що змінилося. Гостьова кімната, де стояли ліжка, виглядала так, наче облаштовували її для дітей. Наче для візитів дитини до батька після розлучення з матір'ю. Можливо, раз на два тижні. Залежить від того, як між собою домовились адвокати. Але Ричерові вдалося, що цією кімнатою так ніколи і не користувалися.

У спальні господаря повітря мало якийсь кислий запах. Там стояло ліжко з єдиною тумбою. А ще там був комод і якийсь дерев'яний об'єкт, у якому розташувалися вішак для куртки і таця для годинника, дріб'язку та гаманця. Наче у вишуканому готелі. У ванній пахло вологістю і всюди були розкидані рушники.

На тумбі біля ліжка лежав невисокий стос журналів, притиснутих книгою в палітурці. Коли Ричер проходив повз ліжко, він поглянув униз, щоб побачити, що це була за книжка. Суто з цікавості.

Він побачив три речі. По-перше, газета на поверхні стосу була недільним випуском *«Лос-Анджелес Таймс»*. По-друге, вона була прочитаною лише наполовину. Ричер зміг побачити закладку, що випиналась із газети на чверть дюйма. По-третє, книжку в палітурці також не дочитали до кінця. У ній теж була закладка. Закладками служили старенькі аркуші для записів, які були складені вздовж удвічі. Це був єдиний папір, який Ричер побачив у цьому домі.

17

Аркуш паперу, який служив закладкою в книзі з палітуркою, був чистим, окрім того, що на ньому було нашкрябано цифру 4. Що було цікавим числом із технічної точки зору, а ще воно було найвідомішим у цілому світі, бо воно співпадало із кількістю літер, що його позначали у слові англійською мовою: *four*. Але навряд чи воно ще щось могло означати, крім цього. Не в цьому контексті.

Ченг сказала:

— У цьому випадку я на боці адвокатів захисту.

Ричер кивнув. Однак наступна знахідка була ще кращою. Значно кращою. Хоча б із точки зору свого призначення. Газета «*Лос-Анджелес Таймс*» була розгорнена на початку довгої статті, написаної науковим редактором Ешлі Вествудом. Вона розповідала про те, як сучасні досягнення в лікуванні травм мозку дають нам змогу ширше вивчити сам мозок. Газета була менш ніж двотижневої давності.

Ченг сказала:

— Адвокати захисту розпочали б із посилання на тираж недільного випуску «*Таймс*».

Ричер запитав:

— А це приблизно скільки?

— Думаю, десь близько одного мільйона.

— Тобто, існує лише один шанс на мільйон, що це не збіг?

— Так сказали б адвокати захисту.

— А що сказав би агент ФБР?

— Нас учили думати наперед. Наприклад, *що* сказав би адвокат захисту.

Ричер розгорнув закладку. З одного боку на ній нічого не було. Але на іншому боці таки було дещо. Там було написано два рядки від руки. Угорі був той самий номер із кодом 323. Науковий редактор Вествуд власною персоною із Лос-Анджелеса, Каліфорнія. А внизу було написано: «*Материн Спочинок – Малоні*».

Ричер запитав:

— А що б агент ФБР сказав тепер?

Ченг відповіла:

— Тепер я б відправила адвокатів захисту під три чорти. Ківер збирався зателефонувати Вествуду для підтвердження даних щодо якоїсь справи, що стосувалася міста, з якого ми щойно приїхали. Я думаю, це очевидно. Плюс тепер ми маємо ім'я. Там може жити людина із прізвищем Малоні. Врешті-решт, ми ж зустріли там Мойнаханів.

— Але тоді чому закладка на самому початку статті?

— Бо він іще її не прочитав.

— Саме тому він і не подзвонив Вествуду. Давайте не будемо робити завчасних висновків щодо клієнта. Краще вважати його просто запальним. Такий чоловік, як він, мав увесь час бути на зв'язку. Він із тих, що розповідатимуть одну й ту ж саму історію всім охочим послухати. Материн Спочинок, двісті смертей, якщо ви не вірите мені, можете зателефонувати цьому репортеріві з Лос-Анджелеса, і тут він дає так тяжко здобутий ним телефонний номер, і щоразу Ківер записує всю інформацію, знову і знову, тому що саме така його натура, і саме тому ми вже двічі натрапили на цей номер без особливих зусиль. Тож, можливо, цей клієнт спочатку здається надокучливим. Я певен, вам такі часто трапляються.

— Час від часу.

— Але є дещо в розповіді клієнта, що змушує Ківера замислитися. Однак він досі налаштований доволі скептично, тому вирішує провести невеликий експеримент. Зрештою, це Оклахома-Сіті, правда ж? Скоріше за все, він прямує аж до станції, щоб дістати там газети

з інших міст. І він їх дістає. Однієї неділі він купує *«Лос-Анджелес Таймс»*. Він хоче переконатися, що цьому свідкові-експерту можна довіряти. Чи є він серйозним письменником, чи пише брошури для супермаркету? Ківер хоче з'ясувати це самотужки. Коли виростили першу пшеницю?

– Залежить від того, де саме, – відповіла Ченг. – У будь-якому разі, тисячі років тому.

– Тож, виходить, Вествуд і справді непогано пише. Спочатку він розібрався з мозком, а тепер пішов на тисячі років назад. Ось справді розумний хлопець. Проте Ківеру це ще не відомо. Тому що статтю він досі не прочитав. Із чого можна дійти висновку, що розповідь клієнта його заінтригувала, проте не здалася нагальною. Ківер не взявся одразу до справи.

– Зате зараз вона здається досить нагальною.

– Саме так. Ми мусимо дізнатися, що такого сталося в цій справі.

Хоча ця місцина і не нагадувала поселення із Сусідським Спостереженням, вони все одно вирішили не затримуватися тут надовго. Вони вийшли через передпокій та зачинили за собою двері. Тоді вони пішли до проїзду та сіли у авто.

Ричер сказав:

– Нам потрібно знову поговорити із Вествудом.

– Ківер ще йому не телефонував, – відповіла Ченг. – Йому нічого нам сказати.

– Може, йому телефонував хтось інший. Він міг би розповісти нам про цей дзвінок.

– Хто б це міг бути?

– Ми цього ще не знаємо.

Ченг нічого на це не відповіла. Вона лише витягла свій телефон та набрала на ньому чийсь номер, натиснула ще якусь кнопку, а тоді поклала його на підлокітник між передніми сидіннями.

– Він на гучномовці, – сказала вона.

Ричер почув мелодію. Він почув, як слухавку зняли.

– Алло? – сказав Вествуд.

Ричер відповів:

– Сер, мене звуть Джек Ричер, і на даний момент я працюю зі своєю колегою Мішель Ченг, із якою ви недавно розмовляли.

– Я пам'ятаю. Ми зійшлися на тому, що її колега мені не телефонував. Ківер його ім'я, так? Я думав, що ми це з'ясували.

– Так, ми вам віримо. Але зараз ми маємо чітку вказівку на те, що він саме збирався вам зателефонувати найближчим часом. Можливо, ви були наступним у його списку дзвінків, а може, й останнім.

Вествуд зробив невелику паузу на якусь мить, а тоді запитав:

– Де цей хлопець зараз?

Ричер відповів:

– Він зник.

– Як? Де він зараз?

Ричер нічого не відповів. Вествуд сказав:

– Думаю, це безглузді запитання з мого боку.

– Питання «як» може бути вирішальним. Питання «де» точно можна назвати безглуздим. Якби ми знали, де він зараз, то не казали б, що він зник.

– Вам, без сумніву, слід для початку перевірити ті дзвінки, які він уже зробив, а не ті, які він лише збирався зробити. Найближчим часом.

– Наші дані обмежені.

– Чим?

– Ми мусимо відтворити події у зворотному порядку, містере Вествуде. Ми припускаємо, що він збирався покластися на вашу думку як на пораду експерта. Нам потрібно дізнатися, як саме ви могли йому допомогти.

– Я журналіст. Я не є експертом у чомусь.

– Але ви добре поінформовані.

– Будь-хто, хто читає мої статті, є таким самим поінформованим, як і я.

– Я думаю, що багато читачів уявляють собі вирізані кадри, які залишаються на підлозі в монтажній. Вони гадають, що ви знаєте значно більше, ніж друкуєте. Дещо вам не вдається надрукувати з певних юридичних причин. І таке інше. І вони припускають, що вам усе одно подобається цей матеріал. Вони поважають ваш високий статус.

– Можливо, – відповів Вествуд. – Але ми говоримо про розмову, яка так ніколи і не відбулася.

– Ні, ми зараз думаємо про клієнта Ківера. На даному етапі ми уявляємо його як запальну людину із деяким запасом часу у своєму розпорядженні. Маємо докази, що він неодноразово телефонував Ківерові. У нас виникло враження, що він саме з таких типів. І, очевидно, його дуже непокоїть одне питання. Я можу закластися, що він обдзвонив геть усіх, починаючи з Білого дому. І думаю, він таки це зробив. Сотні людей. Включно з вами. Чому б ні? Ви науковий редактор відомої газети. Можливо, ви написали щось таке, що було якось пов'язано з його проблемою. Я думаю, що він розшукав ваш номер в Інтернеті не з метою передати його Ківерові, принаймні спочатку, а для того, щоб поспілкуватися з вами напяму. Я думаю, що його турбували якісь пришепелуваті нісенітниці, пов'язані з наукою, і він вирішив, що ви зможете його зрозуміти. Тож я думаю, що він вам подзвонив. Гадаю, ви мали з ним розмову.

За тисячі миль звідси запанувала коротка пауза, а тоді Вествуд знову заговорив, трохи здавленим голосом, наче він намагався вгамувати сміх. Він сказав:

– Я працюю на *«Лос-Анджелес Таймс»*. У Лос-Анджелесі. Що в Каліфорнії. І мій номер легко знайти в Інтернеті. Що, в принципі, дуже добре. Проте я постійно отримую дивні дзвінки. Вдень і вночі. Я вислухав усі можливі пришепелуваті нісенітниці. Люди телефонують, щоб розповісти про прибульців, літаючі тарілки, народження, самогубства, радіацію та контроль над розумом, і це все лише за останній місяць.

– Ці дзвінки йдуть до бази даних?

– Вони і є базою даних, здебільшого. Запитайте будь-якого репортера.

– Ви можете пошукати за предметом розмови?

– Ми занадто ліниві для таких деталей. Ці люди говорять багато і плутано. Зазвичай ми ділимо розмови за категоріями. Одна фантазія, інша фантазія. Рано чи пізно я блокую їхні дзвінки. Коли вони починають зловживати гостинністю. Я ж мушу і спати деколи.

– Спробуйте «Материн Спочинок».

– Що це?

– Це назва містечка. Два слова. Як коли ваша матір сидить у кріслі. З великої літери.

– Чому воно так називається?

– Я не знаю, – відповів Ричер.

Вони почули стукіт клавіатури через гучномовець. Мабуть, він шукав у базі даних. За категорією. Вествуд сказав:

– Тут немає нічого.

– Ви впевнені?

– Це досить специфічна назва.

Ричер нічого не відповів. Вествуд продовжив:

– Гей, я ж не кажу, що клієнт вашого співробітника мені не дзвонив. Мабуть, таки дзвонив. Ми всі знаємо таких людей. Я маю на увазі, звідки я мав би знати, хто він такий?

Вони виїхали з тупикової вулиці Ківера, і геть із його району, і повз торговельний центр, аж до виїзду на трасу. За п'ять годин праворуч від них розташовувався Материн Спо-чинок, а за десять хвилин ліворуч був діловий центр Оклахома-Сіті, зі своїми стейк-хау-сами, гриль-барами та пристойними готелями.

Але раптом Ченг сказала:

— Ні, нам слід повернутися.

18

Замість зупинки в гриль-барі чи стейк-хаусі, вони перекусили в прохолодній неоновій тиші бази відпочинку, яка належала до національної мережі, що була однією з трьох кращих у країні. Ричер замовив чизбургер у паперовій обгортці та каву в пластиковому стаканчику. Ченг узяла собі салат у пластиковому контейнері, завбільшки із баскетбольний м'яч, який складався з прозорої накривки вгорі та білої миски внизу. Вона виглядала знервованою та, мабуть, дуже втомленою від їзди, але навіть у цьому разі вона складала хорошу компанію. Вона відкинула волосся за плечі і накинулася на свій салат, розділяючи цю невибагливу трапезу з попутником, із широко розплющеними очима та шістьма різними півусмішками: від засмученої та сором'язливої до здивованої та захопленої, – поки Ричер узяв до рук свій бургер та відкусив від нього шматочок.

Вона сказала:

– Дякую вам за надану допомогу.

Він відповів:

– Будь ласка.

– Нам слід подумати про більш тривалу співпрацю.

– Справді?

– Нам не варто було розпочинати працювати в команді, якщо доводити справу до кінця доведеться мені самій.

Він сказав:

– Вам треба зателефонувати до «911».

– Тоді це буде лише повідомлення про зникнення людини. І все, на даний момент. Незалежна доросла людина, яку розшукують протягом усього лише двох днів і яка займається справою, що передбачає раптові від'їзди. Вони нічого не робитимуть із цим. У нас немає доказів, які ми могли б їм надати.

– Його двері.

– Без видимих ушкоджень. Незачинені двері свідчать про забудькуватість власника будинку, а не про умисний злочин.

– То ви хочете мене найняти? А як тоді бути з усіма протокольними правилами?

– Я лише хочу, щоб ви розповіли мені про свої наміри.

Він промовчав.

Тоді вона продовжила:

– Ви можете поїхати звідси до Оклахома-Ситі. Я на вас не ображатимусь.

– Я збирався їхати до Чикаго. Поки ще остаточно не схолодніло.

– Я повторюся. Їдьте до Оклахома-Ситі та сядьте на потяг. Той самий потяг, яким ви їхали минулого разу. Він більше не запізнюватиметься, я певна.

Він нічого не це не відповів. Йому починали подобатися її черевики на шнурівці. Вони були не тільки практичними, а й досить гарними на вигляд. Її джинси виглядали зручними та вільними, і вони низько сиділи на стегнах. У неї була чорна футболка, не розтягнута, проте і не тісна. Її очі дивились на нього. Він сказав:

– Я поїду з вами. Якщо ви захочете. Це ваша справа, а не моя.

– Мені незручно вас про це просити.

– Ви і не просите, я сам пропоную.

– Я не зможу вам за це заплатити.

– У мене вже є все необхідне.

– Що саме?

– Декілька баксів у кишені та чотири стрілки на компасі.

- Бо мені потрібно знати причини.
  - Чого?
  - Того, що ви мені допомагаєте.
  - Я вважаю, люди завжди повинні допомагати одне одному.
  - Це може стати значно гіршим.
  - Я певен, що ми обоє бачили і страшніші речі.
- Вона на хвилину замовкла.
- Останній шанс, – сказала вона.
- Він відповів:
- Я поїду з вами.

Коли вони з'їхали з траси, було вже темно. Путівець простягався вперед, у далечінь, видимий тільки у світлі фар та прихований за їхніми межами. Маленький форд помірно гудів, час від часу підстрибуючи на зруйнованому асфальті, а обабіч дороги височіли бліді пагони пшениці. Над головою висіли нещільні хмари та місяць, а ще заповорошені зірки вдаль.

Було важко визначити, чи вони вже проїхали те місце, де залишили Мойнаханів. Кожна наступна миля нічим не відрізнялася від попередньої. Але темно-червоної вантажівки вже не було. Вони ніде її не помітили: ні на самій дорозі, ні вздовж чисельних поворотів праворуч та ліворуч, які вели через поля до Материного Спочинку. А містечко було за милю від них, тьмяне та примарне о цій порі ночі, і найвищим об'єктом на горизонті були елеватори. Вони поїхали старим шляхом, через найпросторішу частину міста, оминувши шість кількоповерхових будиночків та повернувши на площу, а тоді під'їхали до мотелю. У вікні адміністрації горіло світло.

Ченг сказала:

- Гайда розважатися.

Вона припаркувала авто під вікном своєї кімнати та заглушила двигун. Вони якусь мить просто сиділи в раптовій тиші, а тоді вийшли надвір. Вони поклали руки на зброю в кишенях і продовжували стояти біля машини, під слабким нічним жовтим світлом електричних ламп на закріплених абажурах над кожними дверима, що всі працювали.

Жодного руху. Жодного звуку. Жодних Мойнаханів, жодного поліційного загону. Нічого. А тоді за сотню футів від них одноокий клерк вийшов зі свого офісу. Він поклався до них так само, як минулого разу: жестикулюючи та махаючи руками, – а коли наблизився, то сфокусував свій недосконалий погляд на землі й перевів подих.

– Перепрошую, – сказав він. – Було припущено помилки. У результаті цього виникло непорозуміння. Номер двісті п'ятнадцятий у вашому розпорядженні до повернення іншого джентльмена.

Ченг нічого не відповіла. Ричер сказав:

- Зрозуміло.

Одноокий кивнув, наче на знак згоди, а тоді обернувся та поспішив геть. Ченг дивилася йому вслід якусь мить, а тоді сказала:

- Це може бути пасткою або засідкою.

– Може бути, – відповів Ричер. – Але я так не думаю. Він не захотів би боротьби просто в номері. Меблі понищуються, а ще в нього піде ціла зима на те, щоб заштукатурити всі діри в гіпсокартоні.

- Ви хочете сказати, що вони здалися?
- Це лише черговий крок у грі.
- Яким буде наступний?
- Цього я не знаю.

– І коли вони його зроблять?

– Мабуть, завтра, – відповів Ричер. Він роззирнувся довкола, на всі три боки «підкови», вниз та вгору. У двісті третьому номері крізь гардини пробивалося світло. Там, де зупинявся чоловік у костюмі. Тепер там мешкав хтось інший.

– Вам добре спатиметься?

– Мабуть. А вам?

– Якщо ні, я постукаю об стіну.

Вони піднялися металевими сходами разом, витягли свої ключі та відімкнули ними замки у дверях, одночасно, проте на відстані двадцяти футів, наче сусіди, які повернулися додому з роботи.

За сотню футів від них одноокий клерк витяг розкладний стілець зі сто другого номера, який досі порожнем стояв, і потягнув його до місця, де сидів на ньому раніше, – на тротуар під вікном свого робочого місця.

Він вирівняв його та всівся, під нічною прохолодою, наготові виконувати другу вказівку, яку він отримав цього вечора, а саме: *«Наглядай за їхніми кімнатами всю ніч»*.

Першою вказівкою було: *«Навіть якщо вони повернуться, не напружуй обстановку за жодних умов сьогодні»*. А саме це, на його думку, він владнав досить непогано.

19

Як і минулого разу, Ричер сидів у номері в темряві, спиною до вікна, невидимий знадвору, він лише спостерігав, цього разу із другого поверху. П'ятнадцять хвилин, тоді двадцять, тоді тридцять. Стільки, скільки було потрібно, щоб знати напевно. Одноокий виглядав тією самою тьмяною розмитою плямою за сотню футів від нього. Світло за гардинами у двісті третьому номері продовжувало горіти. Жодного руху. Ні машин, ні людей. Жодних вогників сигарет у сутінках. Ніяких подій.

Сорок хвилин. Світло у двісті третьому номері вимкнулося. Одноокий залишався на своєму місці. Ричер зачекав іще десять хвилин, а тоді пішов спати.

Настав ранок, і виглядав він настільки ж прекрасно, як попередній. Промені світла були світло-золотистого кольору, а тіні були довгими. Найкращий ранок з-поміж усіх, мабуть. Ричер сів на ліжко, обмотаний рушником, без звичної кави, просто розглядався довкола. Пластиковий стілець стояв за сотню футів від рецепції, і його знову залишили без діла. Гардини у двісті третьому номері були досі запнутими. Жодного руху. На широкій вулиці утворився затор, його не було видно звідси, проте було чутно: спочатку одна вантажівка, а тоді ще кілька інших. Тоді тиша.

Він чекав. А тим часом відбувалися ті самі речі. Тіні відступали, ярд за ярдом, тоді як сонце підіймалось дедалі вище. Прибув потяг на сьому годину, трохи постояв і поїхав далі. А тоді хтось розсунув гардини у двісті третьому номері.

Жінка. Сонце відбивалося в склі й робило її більш розмитою, ніж вона була насправді, але Ричер усе одно її бачив: бліда, одягнена в біле, і стояла вона так само, як перед тим стояв чоловік: із широко розведеними руками, якими вона трималася за гардини. Вона спостерігала за цим ранком так само, як раніше це робив він.

Тоді у двір заїхав білий кадилак-седан, повернувшись направо та припаркувався заднім ходом на своє колишнє місце. На ньому досі не було номерного знака спереду. Цього разу водій вийшов із машини одразу. Над його головою відчинилися двері, і зі своєї кімнати вийшла дівчина в білому. Сукня її була білою, завдовжки до колін, звичайна сукня-футляр. Білі черевики. Вона не була молодою, проте мала хороший вигляд. Наче над собою працювала. Волосся в неї було кольору попелу й підстрижене під каре.

У неї було більше багажу, ніж у чоловіка, що мешкав там до неї. Вона мала охайну на вигляд валізу на коліщатах та з ручкою. Більшу, ніж шкіряний саквояж. Але не велетенську. Акуратнішу на вигляд, вишуканішу. Вона попростувала в напрямку сходів, але тієї миті водій кадилака подумав про те, як важко їй буде спускатися, тож він помахав «Зачекай» і пішов назустріч. Він запхав назад ручку валізи і поніс її вниз на руках, попереду жінки, наче вказуючи шлях. Поклав валізу до багажника, жінка сіла на заднє сидіння, а він за кермо, після чого машина рушила з місця і поїхала геть. Ззаду досі не було номерного знака.

Ричер підвівся і пішов приймати душ. Він чув, що Ченг також зараз у ванній у сусідньому номері. Їхні санвузли розташовувалися через стінку. А це означало, що вона не ходила зустрічати ранковий потяг. І це було досить розумним рішенням. Це вберегло її від прогулянки туди й назад. Можливо, вона робила те, що й він – спостерігала. Можливо, вони сиділи зовсім поруч, загорнуті в рушники та розділені лише однією стіною. Хоча вона, мабуть, таки була одягнена в піжаму. Чи нічну сорочку. Мабуть, у щось легке, зважаючи на погоду та неможливість спакувати багато речей із собою.

Він вийшов із номера швидше за неї і попрямував до їдальні, сподіваючись зайняти ті самі два сусідніх столики в дальньому кутку, і йому це таки вдалося. Він повісив свою куртку на її стілець, одна кишеня її була відтягнута револьвером «Сміта», а тоді замовив каву. Ченг

увійшла через п'ять хвилин після нього, на ній були ті самі джинси, проте чиста футболка, а волосся досі відливало синявою після прийнятого душу. Її куртка також була відтягнутою вниз від револьвера. Як справжній екс-коп, вона оглянула приміщення, роздивившись навколо себе на всі триста шістдесят градусів, зробивши подумки сім чи вісім кадрів, а тоді енергійно попрямувала через приміщення, сповнена якимось незвичним ентузіазмом або ж відчуттям спільної ейфорії від того, що вони змогли пережити цю ніч. Вона ковзнула на сидіння поруч із ним.

Він запитав:

– Ви спали?

Вона відповіла:

– Мабуть. Я не думала, що в мене це вийде.

– Ви не пішли зустрічати поїзд.

– Згідно з вашими висновками, він у заручниках. І це в найкращому випадку.

– Я лише зробив припущення.

– Але воно має сенс.

– Ви бачили жінку із двісті третього номера?

– Мені вона здалася доволі дивною. Якби вона була одягнена в чорне, вона могла би бути інвестором або керівником фонду, або ще кимось, хто міг би виконувати роботу помічника керуючого. Вона мала правильний макіяж та зачіску для цього. І ще в неї був би ключ до корпоративного спортзалу, скоріше за все. Але одягнена в біле?.. Вона виглядала так, наче збиралася на прийом гостей у маєтку в Монте-Карло. О сьомій ранку. Хто ж таке робить?

– Може, це якась нова мода? Чиясь варіація на тему літнього вбрання?

– Я щиро сподіваюся, що це не так.

– То хто вона така?

– Вона виглядала так, наче прямувала до міської ратуші для того, щоб уп'яте одружитися.

Підійшла офіціантка, і Ченг запитала в неї:

– Ви знаєте когось із місцевих на прізвище Малоні?

– Ні, – відповіла вона, – проте я знаю двох хлопців на прізвище Мойнахан.

Тоді вона підморгнула їм та пішла геть.

Ченг сказала:

– Тепер вона точно ваш найкращий друг довіку. Не думаю, що вона в захваті від Мойнаханів.

Ричер відповів:

– Я й не бачу причин для того, щоб ними захоплюватися.

– Але хтось це таки робить. Ми повинні враховувати, що й у них є найкращий друг на все життя. Ми повинні бути готовими до відповіді.

– Але не зараз. Вони отримали прямий удар. Це наче хворіти на грип протягом кількох днів. Не так, як у телешоу, коли герої встигають одужати за декілька рекламних роликів.

– Але вони рано чи пізно очуняють від цього. Це ж могли б бути просто розбірки між їхніми друзями та їхніми співучасниками.

– Ви ж були копом. Я певен, що вам доводилось стріляти в людей.

– Я ніколи навіть не носила із собою зброї. Це ж був Коннектикут. Маленьке містечко.

– А як щодо ФБР?

– Там я була фінансовим аналітиком. Офісним планктоном.

– Але ж вас навчали цього? Стріляти?

– Мусили навчати.

– У вас добре виходило?

– Я не стрілятиму, поки вони не розпочнуть вогонь.

- Я це переживу.
- Це безглузда розмова. Це залізнична станція. Не О. К. Корраль⁸.
- У всіх цих місцях також була залізнична станція. У цьому і вся суть. Поганець виходить із потяга. Або новий шериф.
- Як ви думаєте, наскільки це все серйозно?
- У межах норми, як і інші справи. З одного боку, Ківер міг би бути у Вегасі із дев'ятнадцятирічною. З іншого боку, він може бути мертвим. Я схиляюся наполовину до безвихідної ситуації. Або навіть більше ніж наполовину. Мені шкода. Це міг бути нещасний випадок. Або наполовину нещасний випадок. Або напад паніки. Тож зараз вони можуть не знати, що робити далі.
- А ми знаємо?
- Зараз у нас попереду просте завдання з трьох етапів. З'їсти сніданок, випити кави та знайти Малоні.
- Це може бути нелегко.
- Що саме?
- Малоні.
- Нам слід піти спочатку до станції прийому. Неподалік елеваторів. Закладаюся, їм там відомі всі імена на відстані двохсот миль. Тож ми зможемо впіймати двох зайців водночас. Якщо ми з'ясуємо щось підозріле стосовно пшениці, ми можемо натрапити на правильний слід.
- Ченг кивнула і запитала:
- А як спалось вам?
- Спочатку було не по собі через речі Ківера в кімнаті. Його валізу біля стіни. Я почувався по-іншому. Я почувався нормальною людиною. Але я переборю це відчуття.

Станція прийому виявилася простою дерев'яною спорудою в наступній лінії після мостових ваг. Це було суто утилітарне приміщення. Воно лише виконувало своє призначення і не претендувало на те, щоб виглядати привабливо та стильно. Ця споруда була єдиною розвагою в місті, і фермери або користувалися нею, або могли померти з голоду.

Усередині були стільниці для заповнення документів і потерта підлога, на якій фермери стояли в чергах, і стійка, де реєстрували отримані посилки. За стійкою стояв світловолосий парубок в уніформі та із затупленим олівцем за вухом. Він метушливо перебирав стос паперу. Мабуть, готувався до збору врожаю. Він мав вигляд найщасливішого хлопця в цілому королівстві.

Тоді він запитав:

– Я можу чимось вам допомогти?

Ричер сказав:

– Ми шукаємо хлопця на прізвище Малоні.

– Це не я.

– Ви не знаєте, чи є серед місцевих Малоні?

– А хто запитує?

– Ми приватні детективи із Нью-Йорка. Помер один чоловік і залишив усі свої гроші іншому чоловікові. Але виявилось, що той, інший, також помер, тож гроші тепер потрібно розділити між усіма родичами, яких нам вдасться відшукати. Один із них стверджує, що в нього в цьому районі є кузен на прізвище Малоні. Це все, що нам відомо.

– Це не я, – повторив хлопець. – А яка сума?

---

⁸ О. К. Корраль (O. K. Corral) – одна з найвідоміших перестрілок на Дикому Заході, відбулася 1881 року біля містечка Тумстоун, Аризона.

– Ми не можемо це розголошувати.

– Багато?

– Краще, ніж нічого.

– То як я можу вам допомогти?

– Ми подумали, що ви повинні знати імена місцевих. Думаю, більшість із них приходять до цього офісу то в одній справі, то в іншій.

Хлопець кивнув, наче між ними щойно налагодився надзвичайно важливий, проте зовсім непередбачуваний зв'язок. Він натиснув на клавіатурі пробіл, і екран комп'ютера підсвітився. Він порухав мишкою, на щось натиснув, і на моніторі з'явився довгий та об'ємний список. Ціла купа імен.

Він сказав:

– Ось список людей, які зареєструвалися на користування мостовими вагами. Так значно швидше. Саме те, що нам потрібно в гарячий сезон. Думаю, тут усі місцеві фермери. Від власників до робітників і навпаки. Чоловіки, жінки і діти. Цей бізнес потребує масового залучення, особливо певної пори року.

Ченг запитала:

– У цьому списку є Малоні? Ми були б дуже вдячні вам за ім'я та адресу.

Хлопець знову взявся за мишку, і цього разу він перегорнув список угору. В алфавітному порядку. Він зупинився на півшляху донизу і сказав:

– Є Махоні. Але він уже помер, здається. Два чи три роки тому, якщо я нічого не плутаю. Рак його доконав. Ніхто не знав точно, який саме рак.

Ченг запитала:

– І нікого під прізвищем Малоні?

– У списку таких немає.

– А якщо припустити, що він не фермер? Ви б усе одно могли бути з ним знайомі?

– Можливо, заочно. Але ми не знайомі. Я не знаю нікого на прізвище Малоні.

– Може, нам попитати деінде?

– Можете спробувати «Вестерн Юніон». Із франшизою FedEx. Це таке собі місцеве поштове відділення.

– Гарзд, – відповів Ричер. – Спасибі.

Хлопець кивнув, відвернувся, але нічого не сказав, наче був водночас і приємно здивований, і розчарований тим, що його відірвали від обов'язків.

Ричер пам'ятав, де було відділення «Вестерн Юніон». Воно вже траплялося йому на очі, двічі, під час його прогулянок кварталами. Невеличке приміщення з вікном, яке було повністю вкрите неоновими рекламами. Там були і «МаніГрам», і факс, і фотокопіювання, і FedEx, і UPS, і DHL. Вони увійшли досередини, і чоловік за прилавком одразу підвів на них погляд. Йому було близько сорока, він був високим та мав гарну фігуру, не гладку, проте його точно не можна було назвати худеньким. У нього було густе волосся та простодушне обличчя. Це був водій кадилака.

20

Приміщення було простим, як і станція прийому, усе запилюжене та обшите нефарбованим деревом, зі старими бежевими апаратами для факсу та фотокопіювання, а ще неохайно складеними стосами адресних форм для отримання посилок, також були там іще гори пакунків, що хилилися набік, одні з них, імовірно, готувалися до відправки, а інші, очевидно, тільки-но прибули. Деякі пакунки були невеликого розміру, заледве більші від адресних ярликів, які на них висіли, а деякі були великими, включно з тими двома, які точно відправили напряду від іноземних виробників, у заводських картонних ящиках; у одному з них було медичне обладнання з Німеччини, виготовлене зі стерильної нержавіючої сталі, якщо Ричера не зраджували його здібності перекладача, а в іншому містилася високоточна відеокамера з Японії. Ще там були пакунки копіювального паперу на відкритих полицях, і кулькові ручки зі шнурочками, і пробкова дошка для записів на стіні, вкрита пришпиленими до неї рекламними брошурами всіх видів послуг, що надавалися по сусідству, включаючи уроки гри на гітарі, гаражні розпродажі та оренду кімнат. *«Це таке собі місцеве поштове відділення»*, – як сказав хлопець із приймальної станції, і тепер Ричер зрозумів, що той мав на увазі.

Водій кадилака запитав:

– Я можу вам чимось допомогти?

Він стояв за фанерним прилавком, перераховуючи доларові купюри. Ричер сказав:

– Здається, я вас уже десь бачив.

Чоловік запитав:

– Справді?

– Ви грали за футбольну команду в коледжі. За Маямі. Випуск дев'яносто другого, чи не так?

– Ні, друже.

– Може, тоді за Південно-Каліфорнійський університет?

– Ви мене з кимось плутаєте.

Ченг сказала:

– Тоді ви таксист. Ми бачили вас сьогодні вранці біля мотелю.

Чоловік нічого не відповів.

– І вчора вранці також, – додала Ченг.

Знову жодної відповіді.

На прилавку стояла сітчаста підставка, у якій було повно візиток від франчайзингу «МаніГрам». Скоріше за все, це було його додатковим доходом, разом із комісійними. Ричер узяв картку та прочитав її. Прізвище цього хлопця було не Малоні. Тоді Ричер запитав:

– У вас є міський телефонний довідник?

– Навіщо він вам?

– Я хочу поносити його на голові, щоб покращити свою поставу.

– Що?

– Я хочу пошукати там номер. Для чого ж іще існує телефонний довідник?

Чоловік на хвилину замислився, наче шукав законної підстави для відмови в цьому проханні, але, очевидно, так нічого і не вигадав, бо врешті-решт упірнув під прилавок та дістав із полиці під ним товсту книжку, повернув її на сто вісімдесят градусів та штовхнув через прилавок.

Ричер сказав: «Дякую», – та розгорнув довідник на місці перетину літер Л та М. Ченг також нахилилася, щоб роздивитися ближче. Малоні там не було.

Ричер запитав:

– Чому містечко має назву «Материн Спочинок»?

Чоловік за прилавком відповів:

– Я не знаю.

Ченг запитала:

– Скільки років вашому кадилаку?

– Хіба це вас стосується?

– Власне, ні. Ми не з Відділу транспортних засобів. Нам байдуже до номерних знаків.

Просто цікаво, от і все. Ваше авто має досить гарний вигляд.

– Воно виконує свою роботу.

– А саме?

Чоловік на хвилину замислився.

– Таксі, – відповів він, – як ви вже здогадалися.

Ричер запитав:

– Ви знаєте кого-небудь на прізвище Малоні?

– А повинен?

– Ви можете когось знати.

– Ні, – відповів чоловік з упевненістю, наче сам радів від того, що відчуває тверду землю у себе під ногами. – У цьому районі немає жодної людини з прізвищем Малоні.

Ричер і Ченг попрямували назад до бульвару та зупинилися під променями ранкового сонця. Ченг сказала:

– Він збрехав нам про кадилак. Це не таксі. У такому місці таксі не потрібне.

Ричер запитав:

– То що ж це тоді таке?

– Він нагадує якесь клубне авто, хіба ні? Як гольфмобіль на курорті. Щоб перевозити відвідувачів з одного місця на інше. Від рецепції до їхніх номерів. Або від їхніх номерів до спа-зони. Наче для спеціальних послуг. Особливо, якщо врахувати відсутність номерних знаків.

– Проте тут не курорт. Це місце більше схоже на велетенське пшеничне поле.

– Байдуже, далеко він за цей час не заїхав. Він повернувся сюди, поки ми приймали душ та снідали. Мабуть, за годину. Тридцять хвилин в один бік, тридцять – у зворотний. Максимум у радіусі двадцяти миль звідси, з такими дорогами.

– Але це тисяча квадратних миль, – зауважив Ричер. – Пі помножити на радіус у квадраті. Власне, це більше ніж тисяча двісті квадратних миль! Думаєте, це пов'язано зі справою Ківера, чи ні?

– Звісно, пов'язано. Чоловік із мотелю поводився так само, як хлопець із магазину запчастин, який ходив зустрічати потяг. Наче лакей. А продавець запчастин переплутав вас, бо ви трохи схожі на Ківера. Тому всі ці речі пов'язані між собою.

Ричер сказав:

– Нам знадобиться вертоліт, щоб прочесати тисячу двісті квадратних миль!

– І жодного сліду Малоні, – сказала Ченг. Вона сягнула рукою до своєї задньої кишені і дістала звідти закладку із книжки Ківера. «Материн Спочинок – Малоні». – Хіба що цей чоловік і про це нам збрехав. Те, що прізвища немає у довіднику, ще нічого не означає. Його могли просто не внести до списку. Або ж він міг бути новим у місті.

– А офіціантка також могла нам збрехати?

Тим часом водій кадилака займався звітуванням. Він доповідав усе так, як було. Він сказав:

– Вони в глухому куті.

Одноокий клерк у мотелі відповів:

– З чого ти це взяв?

- Ти коли-небудь чув про хлопця на прізвище Малоні?
- Ні.
- Ось його вони й шукають.
- Хлопця на прізвище Малоні?
- Вони перевірили мій телефонний довідник.
- Але там немає нікого із прізвищем Малоні.
- Саме так, – сказав водій кадилака. – Вони в глухому куті.

Універсам виглядав так, наче за п'ятдесят років у ньому нічого не змінилося, окрім назв торгових марок та цін. Одразу за вхідним тамбуром було темно, запилюжено та пахло вогкою тканиною. Там було п'ять вузьких проходів, забитих доверху абсолютно різноманітними товарами: від робочих деревообробних інструментів до упакувань печива, від свічок до банок для консервації, від туалетного паперу до лампочок. Також там був вішак із робочим одягом, який привернув увагу Ричера. Він не знімав своє ганчір'я вже чотири дні, і присутність Ченг змушувала його про це пам'ятати. Вона ж пахнула милом, чистою шкірою та краплею парфумів. Він це помітив, коли вона нахилилася, щоб ближче роздивитися телефонний довідник, і йому було цікаво, чи помітила це вона сама. Він вибрав штани та сорочку, а ще знайшов шкарпетки, нижню білизну та майку на полиці навпроти. Увесь дріб'язок коштував по одному доларові, а всі дорожчі речі обійшлися в трохи менше ніж сорок доларів. У цілому, правильна інвестиція, подумав він. Він поніс усі товари до прилавка позаду та поклав їх на нього. Але власник магазину не спішив продавати йому покупки.

Він сказав:

- Я не хочу твоїх грошей. Тобі тут не раді.

Ричер промовчав. Чоловік був доволі жилистим, йому було десь під шістдесят. У нього були впалі щоки із білою щетиною, рідке сиве волосся, яке виглядало давно немитим та занадто довгим, а ще в нього стирчали пасма волосся з вух та виднівся пух на шиї.

Чоловік продовжив:

- Ну, геть звідси! Це приватна власність.

Ричер запитав:

- У вас є медична страховка?

Ченг поклатла свою долоню йому на руку. Це вперше вона його торкнулася, ні з того ні з сього, подумалось йому.

Чоловік перепитав:

- Ти мені погрожуєш?

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.